नं. २२

म. ग्रं. सं. ठाणें

विषय
काव्य

संग्रहालय क्रमांक
२२
८

लेखक
आग्नीहोत्री

पुस्तकाचें नांव नामदेवकृत तीर्थावळीचे
अभंग प्रारंभ

सन
१९६२

अथनामदेवकृततीर्थावळीचेअभंगप्रारंभ

हा ग्रंथ

लोकहिताकरितां

सूज्ञमंडळीच्यासाह्यानेंशोधून

मुक्काम पुणें

पेठ रविवार "भाजि आळी" येथें

विठ्ठल सखाराम अग्निहोत्री यांणीं आपले "शिलायंत्र"

छाप खान्यांत

छापिला.

तारीख १६

मे

सन १८६२

इसवी.

मा. नं. ग्रंथ संग्रहालय
नं.
ठाणे सन १८५

श्री

तीर्थावळीचेअभंगप्रारंभ.

नामयाचेभेटीज्ञानदेवआले॥लोटांगणघातलेंनामदेवें॥१॥दे
ऊनीआलिंगनप्रीतीच्यापडीभारें॥पूजिलेंआदरेंयथाविधी२
धन्यतोअवसरुसंतसमागमु॥करीतसेंसंभ्रमुआवडीचा॥३
नामदेवह्मणेसफळमाझेंजीणें॥स्वामीच्यादर्शनेंधन्यजालों४
पूर्वपुण्यमाझेंफळासिहेंआलें॥प्रत्यक्षभेटलेपांडुरंग॥५॥
संसारींआसक्तमायामोहेंरत॥तापत्रयसंतप्तजालेजीव॥६॥
ऐसीयापतीताचाकरावाउध्दार॥यालागींअवतारतुमचाजगीं
॥७॥तरीमीएकदीनमूढमतीहीन॥चरणींचारजचीसंतांचि
या॥८॥ह्मणोनीपंढरिनाथपाळीतसेमातें॥प्रेमजीवनभातें
दवोनीया॥९॥आजिहेंस्वामीनीपाहीलेंकृपादृष्टी॥केलीसुख
वृष्टीअनीवार॥१०॥नामाह्मणेतुमच्याचरणाचाआधार॥दा
वीलपैलपारभवनदीच्या॥११॥ ॥छ॥ ॥छ॥

अभंग २

ज्ञानदेवह्मणेतूंभक्तशीरोमणी॥जोडिलेजन्मोनीकेशवचरण
॥१॥प्रेमसुखगोडीतूंजचीपावला॥वासनामावळलीसकळ-
तूझी॥२॥धन्यतुझेंजन्मधन्यतूझेंकूळ॥धन्यतूजराऊळजव
ळीअसे॥३॥भक्तीप्रेमधन्यसाधीलेंतुवांसार॥केलापैंसंसा
रदेशाधडी॥४ ॥क्षणयेकयेकांतीबैसोनीसहज॥अंतरीचेंगु
जबोलोंकांहीं॥५॥जीवन्मुक्तज्ञानीजरीजालेपावन॥परीदे
वतीर्थभजननसांडिती॥६॥भक्तशीरोमणीधन्यतूंसंसारीं
परीयेकअवधारीवचनमाझें॥७॥भूतळींचीतीर्थेंपाहावया
नयनीं॥ऐसेंआर्तमनींअसेमज॥८॥तुझीयेसंगतीचेंनित्य
सुखघ्यावें॥सार्थककरावेंसंसाराचें॥९॥ऐसीहीउत्कंठाबहुत
माझेमनीं॥भाग्येंजालीभेटीतुजसींआजी॥१०॥ज्ञानदेवह्म

णेपुरवींमनोरथ॥ करावेमुहूर्तप्रयाणासी॥११॥ ७॥ ॥७॥

अभंग ३

ऐसेंऐकोनीयांबोलणेंनामावीच्यारीमानसी॥ ह्मणेकायद्यावें यासीप्रतीवचन॥१॥ मगविठोबाचेपायआठवीलेमनीं॥ बोलेअमृतवचनीतयाप्रती॥२॥ सर्वसुखमजआहेपांडूरंगी॥ म्याजावेंकव णालागींकवण्याठायां॥३॥ आहिक्यपरत्रमजचाड नाहींसर्वथा॥ नलगतीपुरुषार्थमुक्तीच्यारी॥४॥ रंकहोउनीयां पंढरीचोहटा॥ राखेनदारवंटामहाद्वारीं॥५॥ यासुखाकारणेंशरी रकर्वतींफोडीलें॥ दुर्जयतोडीलेमायाजाळ॥६॥ त्रिभुवनीचेंवैं भवसांडोनियांदूरी॥ जालोंसेभीकारीपंढरीचा॥७॥ कल्पतरू चीछायाकामधेनूचेंदूभतें॥ संपूर्णआइतेंसर्वकाम॥८॥ वीठो बाचेपाइंकायमजउणें॥ परीवासनाचीमनेंगिळिलीमाझी ९ पाळीलापोशीलाजन्मोनीजयाचा॥ वीकीलाकायावाचामनें त्यासी॥ नामाह्मणेस्वामीवीठोबासीपुसा॥ आज्ञादेइल शीर साथरीनत्याची॥११॥

अभंग ४

मगज्ञानदेवह्मणेभलाभक्तराज॥ कळलेंगौप्यगुजसर्वतुझें १ धीरुआणीचतुरसर्वस्वेंउदार॥ साजेतुजअधीकारप्रेमभक्ती २ धन्यतूंसंसारीभक्तीभावशीळ॥ साधीलेंतुवांकेवळप्रेमसुख ३ देऊनीआलिंगननामाधरीयेलाकंठी॥ वंदीयेलेशीरींचरणरज ४ राऊळाभीतरीचलाजाउंवेगें॥ आज्ञामागोंदोघेतीर्थयात्रे॥५॥ सत्वरउठोनीआलेस्वामीजवळा॥ मस्तकठेविलाचरणावरी ६ जीवींचानिजभावोसांगेज्ञानदेवो॥ ऐकोनीपंढरीरावोहांसिन्न ले॥७॥ ह्मणेतूंज्ञानशीळचिद्रूपकेवळ॥ सबाह्यनिर्मळस्फटि कजैसा॥८॥ सहजतीर्थरूपतूंचीनीरंतर॥ असतांहावीच्यार कायकरिसी॥९॥ येरूह्मणेस्वामीबोलिलेतीबरवें॥ परीसार्यं

रा. ग्रं. ४. ९८

ककरावेंयादेहाचें॥ १०॥ प्रसंगेंनाम्याचेसंगतीसुखघ्यावें॥ ह्मणे नीज्ञानदेवेंधरिलेचरण॥ ११॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥

अभंग ५.

मगहांसोनीपंढरिनाथपाहेनाम्याकडे॥ ह्मणेनवलकेंदृढें भाग्यतुझें॥ १॥ प्रत्यक्षपरब्रह्ममूर्तीज्ञानेश्वर॥ करीतसेआदरसंगतीचा॥ २॥ ऐसेंभाग्यजेणेंसर्वस्वेंसाधावें॥ तरीचजन्मावेंविष्णुदास॥ ३॥ जावेंस्वस्तीक्षेमयावेंशीघ्रवत॥ करावेंस्वहीतकल्लेलतैसें॥ ४॥ सर्वभावेंआमुचाविसरुनपडावा॥ लोभअसोंद्यावाभजवरी॥ ५॥ परीयेसीज्ञानराजाबोलेजगज्जीवन॥ तूंतवसर्वज्ञसुखमूर्ती॥ ६॥ परीयेकमागणेंआहेतुजप्रती॥ आठवणचित्तींअसोंद्यावी॥ ७॥ हेंकृपेचेंपोसणेंमाझेंआवडतें॥ क्षणजीवापरतेंनकरीकदा॥ ८॥ परीतुवांसाकडेंघातलेंसर्वथा॥ दाटलेअवस्थाल्हृदयमाझें॥ ९॥ आरुषसाबडेंनामेंमाझेंवेडें॥ मागींमागेंपुढेंसांभाळावें॥ १०॥ नानभूकतुवांजाणावीजीवींची॥ मजचिंतायाचीवाटेथोर॥ ११॥ मगनामयाचाहातधरोनीश्रीपती॥ देतअसेहातींज्ञानदेवा॥ १२॥ रानींवनींजनींवीसंबसीह्मणी॥ धाडितोंदेखुनीआर्ततुझें॥ १३॥ चरणींठेवोनीमाथानीघतेझालेदोघे॥ आलेचंद्रभागेकेलींस्नानें॥ १४॥ पुंडलीकाचेचरणवंदूनि- यांनामा॥ उतरलेभीमापैलतीर॥ १५॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥

अभंग ६.

तीर्थयात्रेप्रतीबोळवीलानामा॥ आलेनीजधामादेवराव॥ १॥ चरणप्रक्षालावयारुक्मादेवीआली॥ श्रीमुखन्याहाळीभरोनीदृष्टी॥ २॥ तंवतेनीडारलेनयनस्वेदेंभीजलेंवदन॥ ल्हृदयझालेंपूर्णकरुणारसें॥ ३॥ बापकृपेचासागरुसुखाचासुरवतरु॥ आर्तलोभापरुदीनालागीं॥ चरणीठेउनीमायापुसेजगन्माता॥ आजीकांअवस्थाएप

रीतदेखों ॥ ५ ॥ ह्मणेवाटतेंजडभारीनाम्याच्यावीयोगें ॥ दाटलेंउ
हेगेंचित्तमाझें ॥ ६ कवण्यासखेंस्थीरनराहेहेंमन ॥ केव्हांडोळांदेखे
नप्राणमाझा ॥ ७ ॥ इष्टमित्रबंधूमायबापसखा ॥ हेंनामेंमजदेखा
ठेविलींतेणें ॥ ८ ॥ तोकैसामजवीणराखेलआपुलाप्राण ॥ हेंची
तादारुणवाटेमज ॥ ९ ॥ तंवतीमहामायाह्मणेजीयादवराया ॥
ह्मणीतुमच्यानाम्यादृष्टीलागे ॥ १० ॥ शोकमोहेंदुःखक्षणामा
जीजळे ॥ तेंजीवनत्याजवळीनामतुमचें ॥ ॥ ११ ॥ ॥ छ ॥

अभंग ७

माझेभक्तमजअनुसरलेचित्तें ॥ त्याहोनीपढीयंतेमजआणीक
नाहीं ॥ १ ॥ व्यक्तीसयेणेंमजतयाचीयेआवडी ॥ युगायुगींप्रौढी
हेचीमिरवी ॥ २ ॥ त्याचेनीकृतार्थआसेमीपूर्णकाम ॥ तेमाझेप
रमप्राणसखे ॥ ३ ॥ तेमाझेआश्रममीत्यांचाविश्राम ॥ जींहींरूप
नामकेलींमज ॥ ४ ॥ मीत्यांचासोयरातेमाझेसांगाती ॥ करींत्या
सीयेकांतीसुखगोष्टी ॥ ५ ॥ जींहींतनुमनप्राणलावीलामजकडे
॥ मीतयांआवडेजीवाहोनी ॥ ६ ॥ तेमाझेभाग्याचेअधिकारीवी
भागी ॥ वैकुंठत्यालागींवसतेंकेलें ॥ ७ ॥ त्याचेंगुजगोप्यमीचीयेक
जाणें ॥ माझीप्रेमखुणकळलीतया ॥ ८ ॥ मनाचीसाउलीकरोनी
यांपातें ॥ भोगितीआतांतेसर्वसुख ॥ ९ ॥ आपुलीयाचीकीर्णें
वीराजेगभस्ती ॥ परीकीर्णेंनहोतीआनजेवी ॥ १० ॥ तैसेमाझेदा
समजमाजीउदास ॥ असतीसमरसदुजेनविन ॥ ११ ॥ मीतोभ
क्तरूपभक्तमाझेंस्वरूप ॥ प्रभाआणीदीपजयापरी ॥ १२ ॥ हेरू
कणाअनुभवीजाणतीतेज्ञानी ॥ ज्यानाहींआयणीकासयाची ॥ १३ ॥
त्याचीयेचरणींचेरजरेमाझेंनामे ॥ जेसांडीलेरजतमेंसलशीळ ॥
१४ ॥ त्याचेभेदीअर्गीत्हृदयमाझेंकळवळे ॥ कैंदेखेनडोळेनिव
तीमाझे ॥ १५ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ अभंग ८ ॥

तंवतें आवडतें भक्त अंतरंग आपुलें ॥ देवें बोलावीलें येकांतासी १ ॥ ह्मणे त्यानाम्यापरतें मज दूजें नावडे ॥ सांगे तयापुढें केशीरजू ॥ २ ॥ त्यादेखतांची हृदशी मन माझें नीवे ॥ वांटेल्या घालावें हृदयामाजी ॥ ३ ॥ त्याचे निर्लोभें मन माझें मोहीलें ॥ अखंड राहीलें त्याचे पाशी ॥ ४ ॥ मजपरतें दूजें नेणें तो नामा ॥ नित्य माझा प्रेमा पढियें त्यासी ॥ ५ ॥ मी भक्त काजें केंवारी ह्मणविता वाटे लाज ॥ परी म्या नाहीं काज केलें त्याचें ॥ ६ ॥ धर्म अर्थ काम त्यानाहीं दीधले ॥ जन्मोनी बांधलें सेवारुणी ॥ ७ ॥ तेणें आपुलें नीज पुरुषार्थें जिंकील संसार ॥ केला मद मत्सर देशधडी ॥ ८ ॥ लोभ दंभ दूर माया मोह वैरी ॥ घातलें तोडरी काम-क्रोध ॥ ९ ॥ तो न मनीं आणी कांहीं वान करी त्याची सेवा ॥ मजपुरता वीसावा नाहीं त्यासी ॥ १० ॥ ते मार्गी शीणले असती लकोमाइलें ॥ सुखदुःख आपुलें सांगेल कवणा ॥ ११ ॥ त्याचीया जीवींचें मी वीजाणें सर्व ॥ हा माझा अनुभव आहे त्यासी ॥ १२ ॥ तेयाझे आवडते दास अंतरंग ॥ त्यजीला सर्व संग मजचीलागीं ॥ १३ ॥ देखोनी ते आवडी अभिन्नव वाटलें ॥ सप्रेमें दाटले सकळ भक्त ॥ १४ ॥ परी सा भागवत-आनंदें नाचत ॥ लोटांगणी येत गरुडापरी ॥ १५ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग ९

ऐसें सकळ स्वरूप दोघे चालताती मार्गीं ॥ परी चित्त पांडुरंगीं नामयाचें ॥ १ ॥ क्षणाक्षणा वास परतोनी पाहे ॥ वीयोग न साहे पंढरीचा ॥ २ ॥ ह्मणे कां गा केशीराजा बोळवीलें मातें ॥ नयेसीच सांगातें सांभाळीत ॥ ३ ॥ चिंतातुर थोर पडीलों ये परजनीं ॥ नदीसे माझें कोणी जीवलग ॥ ४ ॥ फूटोनी हृदय होती दोनी भाग ॥ बहुत उद्वेग वाटतातीं ॥ ५ ॥ तूं माझी जननी तूं माझा जनीता ॥ तूं बंधू चुलता पंढरीराया ॥ ६ ॥ तूंची इष्ट मित्र तूंची गणगोत ॥ तूंची कूळदेवत आवडते ॥ ७ ॥ तूंची माझें इत्न तूंची याझें तीर्थ ॥ तूंची धर्म आर्थ कामदेसा ॥ ८ ॥ तूंची ज्ञानचक्षु तूंची माझा ल

ऌ॥ तूंचीमाझ्मासाक्षस्वभावासी॥ ९॥ साचकीलटीकेहेंमाझेबो लणें॥ तूंजवाचूनीजाणेंकवणदूजा॥१०॥ नामाह्मणेआपुलेंअना धासांभाळी॥ येऊनीह्रदयकमळींराहेमाझ्या॥११॥ ॥ ७ ७॥

अभंग १०

ज्ञानदेवह्मणेपरियेसाविष्णुदासा॥ तूंसुसंतोषापात्रहोसी॥ १॥ प्रेमाचाजीव्हाळातूझ्याह्रदयींआला॥ तूंकांवेळोवेळाखंतीकरिसी ॥२॥ वीचारीसावधहोऊनीभक्तराजा॥ सुखानंदूतुझातुजचीजवळी ॥३॥ मीनेणेंज्ञानगतीनेणोयोगयुक्ती॥ नदेखेंवीश्रांतीयेकेवीण ॥४॥ सर्वभावेंभजतेची रूपआवडे॥ जेंपुंडलीकापुढेंउभेंअसे॥५ तोमाझाविठ्ठलुदावीदृष्टीभरी॥ आसमीनकरींआणीकाची॥६॥ व्यापकुविठ्ठलुआहेसर्वदेशीं॥ जरीसांडोनीयांपाहासीभेदभ्रमू॥ ॥७॥ तोनाहींऐसाठावउरलाअसेकवणा॥ सर्वत्रसंपूर्णगगनजैसें॥ कायावाचामनेंभजतोचीव्हावा॥ गीतीगातांजीवासुखवाटे॥९॥ ऐकावाश्रवणीपाहावातोचीनयनी॥ नवजावाजवळोनीदूरको ठें॥ जेंअक्षरअव्यक्तदेशकाळरहीत॥ ज्ञानीउपासीतसोहंभावें ॥११॥ सर्वइंद्रियांसहीतआवरूनीचित्त॥ भोगीतीअद्वैतनित्यसु ख॥१२॥ सर्वसुखमजआहेत्याच्यापाईं॥ आणिकाच्याबाहींमप डेकदां॥१३॥ तेथेंमाझेंमनरंगलेंसेभावें॥ सुखयेणेंजीवेंदेखिलें डोळां॥१४॥ सर्वगतसंपूर्णसर्वकाळआसणें॥ होणेंआणीजाणें नाहींजया॥१५॥ तेतुजमाझारीतूंतयाभीतरी॥ अनुभवींनिर्धारीं ठे उनीमनां॥१६॥ नमनींनमनींलरिकीहेकाहाणी॥ जळधरावां चोनीचातकजैसा॥१७॥ तैसेंमाझेंमनस्परेरात्रंदिवस॥ पंढरीनी वासजीवनमाझें॥१८॥ ऐसेंऐकोनीबोलणेंह्मणेज्ञानदेवो॥ ध न्यतूझाभावोयेकवीध॥ १९॥ नामाह्मणेमाझासुखाचाविसा वा॥ आवडेपाजीवापंढरीरावो॥ २०॥ ॥७॥ ७॥

[stamp]

अभंग ११

भक्तभागवतबहुसालऐकीले॥ बहुहोऊनीगेलेहोतीपुढें॥१॥परी नामयाचेंबोलणेंनव्हेहेंकवीत्व॥ हारसअद्भुतनीरोपम॥२॥हेसु- खविश्रांतीनाहीहोकल्पांती॥वीचारावेंसंतींदूरदृष्टी॥३॥होतुश- स्त्रवक्तेविसत्तीचेमाथे॥होतुबहुश्रुतबुद्धीवंत॥४॥होतुकर्मनि ष्ठवीधीनेउन्मत्त॥होतुसर्वश्रेष्ठपूज्यलोका॥५॥होतुकळावंतक- विलकुशळ॥होतुकावाचाळचतुरतेचे॥६॥होतुकापाठकहो तुकासाधक॥होतुकावाचकग्रंथाकार॥७॥होतुआत्मज्ञानीहो तुनीजध्यानी॥होतुवज्रासनीबैसकेचे॥८॥होतुयोगयुक्तहोतु- जीवन्मुक्त॥होतुकावीरक्तसर्वसंगीं॥९॥ऐसेहोतुकासभाग्यसं- पन्नसर्वज्ञ॥परीमीनमनींतुजवीणविष्णुदासा॥१०॥हेरकण- जाणतायेकपंढरीरावो॥रुक्मादेवीनाहोश्रीवीठ्ठल॥११॥ छ॥

अभंग १२

ऐसेनित्यानंदभरीतक्रमीताती मार्ग॥हृदयींतोअनूरागआवडी- चा॥१॥प्रेमेंवोसंडीतकरितीस्वहीतगोष्टी॥दावीतीकसांठीअनुभ- वाची॥२॥व्यापतेंसुखवृष्टीहोतसेअनीवार॥ब्रह्मरसपुरवोसं- डत॥३॥ज्ञानदेवह्मणेपरीयेसीनामया॥अद्वैतआत्मयाप्रेममू- र्ती॥४॥भक्तिभाव्यतुवांजोडीलेअवीनाश॥सांगपांसेविलास मार्गत्याचा॥५॥केसातोसाधावासांगेभजनवीधी॥केसीमनबु- द्धीसुलशीळ॥६॥केसानिर्वीकारध्यानाचाप्रकार॥हासर्ववीच्या- रसांगेमज॥७॥केसेंतेंश्रवणकेसेंतेंमनन॥केसेंतेंनीजध्यास- नदृढहोय॥८॥कवणतेभक्तीकवणतेधृती॥कवणतेविश्रांती दावीमज॥९॥बहुउत्कंठीतयासुखाकारणें॥नेमजपारणेंकरवें आजी॥१०॥सांगीहाअनुभवोसाधनउपायो॥वीनवीज्ञानदेवोना- मयासी॥११॥ छ॥ छ॥

अभंग १३

परिसूनीतेगोष्टीघालीचरणमीठी ॥ दाटलें सेकंठींसद्गदीत १ ॥
कृपेचेंपोसणेंमी पंढरीरायाचें ॥ येवढें भाग्यकैंचेंजाणिवेचेंमज २
नव्हेबहुश्रुतनव्हेज्ञानशीळ ॥ दासमीदुर्बळवेष्यावाचा ॥ ३ ॥ नेण
तेंनेणतेंकांहींचमीनेणतें ॥ ह्मणोनीदेवेंतुमतेंनीरवीलें ॥ ४ ॥ येतां
जातांह्मतदिधलातुमचाकरीं ॥ घातलेंअभारीमायबापें ॥ ५ ॥ आ
तांत्याचेनीकृपावसेयेइलवाचेसरीसें ॥ केलेंकांहींतैसेंनीवेदीन
भानुसदेखणेंकरीजेअंननेजें ॥ तैसेंज्ञानमाझेंस्वामीप्रती ॥ ७ ॥ क
ल्पतरूयाचककृपणाचेद्वारी ॥ कांदैन्यभाकीथोरीकामधेनु ॥ ८ ॥
तैसीतुमचीयाच्यामजदीनाप्रती ॥ नकळेकाळगतीसमर्थाची ९
मातेचीयास्नेहेंबाळकबोबडें ॥ खेळवीलाडेंकोडेंनेणेंलाजो ॥ १० ॥
नामाम्हणेऐसेंतुह्मीमाझेंकवतूक ॥ करुनीसुखेंसुखवाढवीता ११

अभंग १४

ज्ञानदेवह्मणेशंकानधरीजेमनीं ॥ दृष्टीदूजेपणीनठेवावी ॥ १ ॥ सु
खेंसूखघ्यावेंअनुभवोनीअनुभवावें ॥ आहेतेंआघवेंब्रह्मरूप २
त्यासुखाचाअनुभवूकरीसुखरूपा ॥ सुखववस्तुच्यादीपानामदे
वा ॥ ३ ॥ सुखाचीयेतांदींसुखचीबोगरी ॥ तृप्तीहोईलथोरीक्षु-
धातुरा ॥ ४ ॥ पंढरीरायाचातूंप्रेमभांडारी ॥ आशापूर्णकरीमज-
याचकाची ॥ ५ ॥ विश्रांतीसीपात्रतूंचीविष्णुदासा ॥ हामजभरव
साआहेतुझा ॥ ६ ॥ ह्मणोनीहासंगूधरिलीथोरआशा ॥ ह्मणीहो
सीउदासाभक्तराया ॥ ७ ॥ सिंधूहोनीखोलसुरस तूझेबोल ॥ आ
नंदाचीबोलनीचनवी ॥ ८ ॥ तेंमजसादरऐकवींसत्वर ॥ श्रवणक्षु
धातुरजालेमाझे ॥ जाणीवनेणीवतरीनशोभेसर्व ॥ जरीहोयआ
यर्माववैराग्याचा ॥ १० ॥ ज्ञानदेवह्मणेतूंभक्तअंतरंग ॥ नलगेतुज
पांगबहुज्ञतेचा ॥ ११ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ ५ ॥

अभंग १५

ऐसींऐकोनीउत्तरेंप्रेमाजालापोटीं ॥ ह्मणेबोलावीतेगोष्टीअनुभवा
ची ॥ १ ॥ येरकर्मधर्मसर्वहीपाल्हाळ ॥ अमूचीकेवळजाणीवेचा २ ॥
ऐसासंतभेटीविरळाभाग्ययोगें ॥ जोअथिलावैराग्यसप्रेमळु ३ ॥
भजनातयानावबादेमजगोड ॥ येरतेकवाडयेणेंवीण ॥ ४ ॥ नमन
तेंनमूतानंदेखेंगुणदोष ॥ अंतरींप्रकाशआनंदाचा ॥ ५ ॥ येरतेदां
भीकजा गावीमायावी ॥ विश्वासमीजीवेंनधरींत्याचा ॥ ६ ॥ ध्या
नतयानावनिर्विकारनीके ॥ जेविश्वींमाझ्यादेखेवीठोबासी ॥ ७ ॥
अखंडह्रदयींतेचीआठवण ॥ साजिरेसमचरणावीटेवरी ॥ ८ ॥
नादींलब्धजैसेआसक्तहरण ॥ जायवीसरोनदेहभाव ॥ ९ ॥ याप
रीतल्लीनह्दराखेमन ॥ यानावेंश्रवणआवडीचें ॥ १० ॥ वेंवसाईचि
तठेऊनीकृपण ॥ लाभाचेंचींतनसर्वकाळ ॥ ११ ॥ यापरीअखंड
स्वहीतवीच्यारण ॥ करीजेतेमननसलशीळ ॥ १२ ॥ परपुरुषींजै
सीआसक्तव्यभिच्यारीणी ॥ नलगेतीच्यामनींकामधाम ॥ १३ ॥ की
टकीभ्रूकुटीयेजैसेंअनुसंधान ॥ नीकेनिजध्यासनपेकवीध ॥ १४
सर्वभावेंयेकविठ्ठलूचीध्याये ॥ सर्वभूतींपाहेरुपत्याचे ॥ सर्वही
नीनीराष्ठारजतमावेगळा ॥ भोगीप्रेमकळातेचीभक्ती ॥ सलाच
क्षमुदुअसंगयेकटु ॥ वैराग्यउन्दटुयेकनिष्ठ ॥ १७ ॥ प्रारब्धाचा
मार्गीलेणेंदेहस्मृती ॥ अखंडतेधृतीनिर्विकार ॥ १८ ॥ निर्वासन
मनेंनीजलाभेंसंपूर्ण ॥ नेणेंस्वरूपज्ञानसंकल्पाचे ॥ २० ॥ अनुरागें
गोविंदूगाइजेएकांतीं ॥ यापरतीविश्रांतीआणीकनाहीं ॥ २१ ॥ तरी
कायावाचामनेंहामाझाअनुभव ॥ सांगीतलासर्वआवडीचा ॥ २२ ॥
नामाह्मणेहेंचीबोलवीलेंतणें ॥ उदारसर्वज्ञपांडुरंगें ॥ २३ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग १६

पश्चिमेप्रभासआदीकरोनीद्वारका ॥ पाहिल्यासकळीकामोक्षपु
या ॥ १ ॥ पंथींपावनतीर्थेंकरोनीसकळीकें ॥ प्रक्षाळलींपातकेंबा

सनेचीं ॥ २ ॥ परीपंढरीचेप्रेमनामयाचेजीवीं ॥ माउलीआठवीपांडु
रंग ॥ ३ ॥ जीवन्मुक्तदोन्हीभक्तआणीज्ञानी ॥ परतोनीतेथोनीयेता
तीमार्गी ॥ तृषाक्रांतवनींहोतसेपीडणी ॥ पडीलाचिंतावनीजीव
नालागी ॥ ४ ॥ तंवदृष्टीयेककूपदेखीलाअवचीता ॥ उदकतेथेंपाहतां
नलगेअंतु ॥ ५ ॥ कवणेपरीयेथेंकरूंशीघवणी ॥ प्राणसंतर्पणींवां
चवावे ॥ ७ ॥ मगत्यानाम्याप्रती बोलेज्ञानदेव मजयेकउपावसा
ध्यअसे ॥ ८ ॥ लघमीचेंलाघवकरुनीतेअवसरी ॥ उतरोनीभीत
रीघेतलेंजीवन ॥ ९ ॥ घेउनीउदकनीघालाबाहेरी ॥ मगह्मणेअ
वधारीनामदेवा ॥ १० ॥ आणोनीजीवनदेईनतुझ्याहाती ॥ नदी-
सेअनुगतीआणीककाहीं ॥ ११ ॥ पडील्यासंकटीवीच्यारावेंमनी
सांडावीआयणीअभिमानाची ॥ १२ ॥ आत्मातोविठ्ठलुसर्वनीरं-
तरी ॥ नीरोपदेंह्मडकरीउशीरजाला ॥ १३ ॥ आत्मातोविठ्ठलुअ
सतांसर्वदेही ॥ माझीकायनाहींचिंतात्यासी ॥ १४ ॥ नामाह्मणेधी
रकरावानावेक ॥ दावीनकवतूकस्वामीजवळी ॥ १५ ॥ श्रीविठ्ठल

अभंग १७

मगलाउनीयांनेत्रनिर्धारुपेंकेला ॥ हृदयींआठवीलाकेशीराज १
इष्टमित्रबंधूसोयराजननीजनकू ॥ नेणेंमीआणिकूतुजवांचोनी
॥ २ ॥ येईपंढरीरायामजलागींधांवतु ॥ ह्मणीपाहसीअंतुरूपा
कृपा ३ ॥ तुझीयेमूर्तीचीबहुखंतीवाटली ॥ आसवेंदाटलींनेत्रक
मळीं ॥ ४ ॥ धरोनीधीरजीवाफोकारीतोधावा ॥ येमाझ्याकेशवा
मायबापा ॥ ५ ॥ कायावाचामनेंनटलोंचरणासी ॥ तोमीशरणआ
णीकासीजाउंकवण ॥ ६ ॥ जन्मोनीपोषणातुझाचीह्मणती ॥ म
ह्मीकेलीतांअंतीलाजकवण ॥ ७ ॥ अनाथाकेवारीनामाचीआ
यणी ॥ वणीजेपुराणीकीर्तीतुझी ॥ ८ ॥ तेकायलटीकेंकरीसील
आजी ॥ आजनीतुजमाजीकरुणानये ॥ ९ ॥ गजेंद्राकारणेंजावे-

स्वकात

गींधांवणों॥ केलेंतुवांकवणेंकळवळोनी॥१०॥ द्रौपदीचेंआकांतीये सीसोडवणें॥ तेंमजकारणेंवीसरलासी॥११॥ येतांनीरवीलेंज्ञान देवाप्रती॥ दिल्हात्याचेहातींहातमाझा॥१२॥ तोतूंकैसामजलागींक रीसीलउदास॥ धांवकासावीसथोरझालों॥१३॥ सर्वभावेंतूंमजला गीलोभापर॥ मीतुझाडिंगरआवडता॥१४॥ नामाह्मणेहांसेंजालेंपि सूणाचे॥ नकरींमजदीनाचेंअव्हेरण॥१५॥श्रीविठ्ठलरुक्मिण्येनमः

अभंग१८

तवनीजभ्रूवनींभूवैकुंठींसूरेंवंपंढरीनाथ॥ नित्यजीवींआर्तनिज भक्ताचे॥१॥ कूपेचावीरसूहोतादेवापोटीं॥ तेचीकरीगोष्टीरुक्मा ईसी॥२॥ ह्मणेक्षेममाझानामायावायेकवेळे॥ मगमीजीवावेगळेंजा उंनेदी॥३॥ आजिमाझाडावाकांबेलवतोलोचन॥ करीतसेंस्फुरण वामबाहू॥४॥ उद्वेगउपसर्गवाढतातीजीवा॥ कोण्याजीवलगाजी वाजालेंकष्ट॥५॥ वाजतांवारानलागावाराजसा॥ माझ्याविष्णुदासा भावीकासी॥६॥ वाढेतानभूकजालीत्यापीडणी॥ तरीचमाझ्याम नीऐसीदशा॥ तंवतोविश्वमाताविच्यारीनावेक॥ तंवअवचीताशो कपडिलाकानीं॥८॥ ह्मणेतृषाक्रांतनामाकरीतसेधांवा॥ वेगींजा ऊनीदेवासांभाळावें॥९॥ तवगडमडीनकूपउदकेंवोसंडला॥ क- ल्पांतींरववळलासिंधूजेसा॥१०॥ तंवतोआर्तबंधूएकोनीउच्छंक वचन॥मनाचेनीमनवेगूकेला॥११॥ तेंदेखोनीज्ञानदेवह्मणेझालें अभिन्नव॥ कैसाकूणीयादेवकेलायेणें॥१२॥ सावधकरोनीदि ल्हेंआलिंगन॥ जीवेंनिंबलोणउतरीलें॥१३॥ तंवयेरैंचरणावरीठे वियेलामाया॥ ह्मणेआहेमाझीचिंताविठोबासी॥ नामाह्मणेमा झेबहुलळेपुरवीले॥ कैंदेखेनपाउलेंबीरेवरी॥१५॥ ॥ ७॥राम

अभंग१९.

योगीपरमध्यानीबैसलीयाजाणा॥ कांहींयारेमनाविश्रांतीतूप

जे ॥ १ ॥ तुजवीणदुसरें कांहींचनाठवे ॥ लागलीतुझीसवेंविष्णुदासा
॥ २ ॥ कवणकुळींतुंजन्मलासीनाम्या ॥ केशवपरमात्मातुजजवळी
॥ ३ ॥ धेनुवसेवनीवत्सअसेघरीं ॥ चित्ततयावरीठेऊनीचरे ॥ ४ ॥ तैसातया
देखोनीसंतोषलीमनीं ॥ तैसातुझागुणीवोल्हावलों ॥ ५ ॥ तीर्थयात्रे
जासीनललेकांहींकरणें ॥ ऐकोनीतुझेंगाणेसुखरूप ॥ ६ ॥ वेडाव
ल्याश्रुतीशास्त्रआणीपुराणें ॥ योगीयांचींध्यानेंविसर्जिली ॥ ७
तुझेंप्रेमसोडावेंआणीमनेंकोठेंजावें ॥ जावोनीयांपाहावेंकाय
तेथें ॥ ८ ॥ समाधीसोहळालवलक्षवैराग्य ॥ तेतुवांआत्मालागीं
आणीयेले ॥ ९ ॥ ऋषीगणगंधर्वब्रह्मादीकसर्व ॥ लक्षीतातीठाव-
अरूपाचा ॥ १० ॥ तोतुवांआह्मासन्मुखउभाकेला ॥ चरणासीला
गलाज्ञानदेव ॥ ११ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥

अभंग ९०

तीर्थेंकरोनीयांनामापंढरीयेआला ॥ जीवलगाभेटलासीठोबा
सी ॥ १ ॥ सद्गदीतकंठवोसंडलानयनी ॥ घातलीलोळणीचरणा
वरी ॥ २ ॥ ह्मणेशीणलोंपंढरिरायापाहेंरूपाहृष्टी ॥ थोरझालोंहिं
पुरींतुजवीण ॥ ३ ॥ अज्ञानाचाभागहोतामाझेमनीं ॥ हिंडविलों
ह्मणोनीदारोदारीं ॥ ४ ॥ परीपंढरीचेंसुखपाहतांकोटिवाटे ॥
स्वप्नीहीपरीकोठेंनदेखेंची ॥ ५ ॥ उदंडातीर्थेंचीऐकोंजायगोदी
चित्तमाझेंवोढीचंद्रभागे ॥ ६ ॥ ह्मणोनीचरणाचीठाकोनीसाउ
ली ॥ आलोंमजसांभाळीमायबापा ॥ ७ ॥ तयादेवाचीवासनपा
ह्मतीमाझेनयन ॥ नकरतीपूजनकरत्याचें ॥ ८ ॥ तेणेंपंथेंमाझे
नचलतीचरण ॥ नायकतीश्रवणकीर्तीत्याची ॥ ९ ॥ करीतदीं
जेणेंकरनाहींठेविले ॥ नदेखेंपाउलेंवीटेवरी ॥ त्यातेंह्मणतांदे
वलाजेमाजेमन ॥ तेकष्टदारुणकवणासांगु ॥ ११ ॥ कूंचेगरुडटके
नदेखेपताका ॥ त्यादेवाचीशंकावाटेथोर ॥ १२ ॥ त्याचेगावांना-

हीवैष्णवाचामेळु ॥ नदेखेंसुकाळु हरीकथेचा ॥ १२ ॥ हेजेथेंनदेखें तेथेंखंतीवाटेजीवीं ॥ तेवेळींआठवीरूपतुझें ॥ १३ ॥ इष्टमित्रबंधू तूंकूळदेवता ॥ नामाह्मणेआवडताप्राणमाझा ॥ १४ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग २१

मगकेशवह्मणेनाम्याखंतीवाटेमाझ्याजीवी ॥ निद्रालागेनयनीं पाहतांवाट ॥ १ ॥ तुजवीणउद्वसवाटेहीपंढरी ॥ नपडेक्षणभरीं- विसरतुझा ॥ २ ॥ डोळीयावेगळानवजेकोठेंदूरी ॥ चीत्तमजवरी ठेउनीराहे ॥ ३ ॥ तुजमाझीसर्वंमजतुझीआवडी ॥ गुळासीनसो डीगोडीजेशी ॥ ४ ॥ तैसेंतुझीआह्मीयेकमेकामाजी ॥ वीच्यारी- तांसहजीदूजेंनाहीं ॥ ५ ॥ येनयाजातयापुसेतुझीगोष्टी ॥ ह्मणे- माझेनामेदृष्टीपडिलेहोते ॥ ६ ॥ वाटेतानमूकपीडिल्यासाजा- णेकोण ॥ येकामजवीणगुजत्याचे ॥ ७ ॥ रात्रंदीवसखेदूकरूनी आपुल्याजीवा ॥ असेलमाझाधांवाफोकारीत ॥ ८ ॥ मजवीणाको णाचीयेसाउलीयेबैसेल ॥ कोणत्यापुसेलशीणभाग ॥ ९ ॥ संता पैंसांगेशीणलेमजवीणा ॥ कंठींधरीलाप्राणमजलागोनी ॥ १० ॥ धरोनीहृतुवटीदील्हेंआलिंगन ॥ कुर्वाळोनीवदननेत्रपुशी ११ मगकाढोनीकठीच्यासुमनतुळशीमाळा ॥ घातलीयागळानाम याच्या ॥ १२ ॥ सर्वांगसुंदरपाहेकृपादृष्टी ॥ पुसेजीवीचीगोष्टी कृपासिंधू ॥ १३ ॥ निवृत्तीज्ञानेश्वरसोपानखेचर ॥ नरहरीसोना रआदीकरीनी ॥ १४ ॥ समस्तभक्तमीळोनीलोटांगणीयेती ॥ आ लिंगनदेतीनामयासी ॥ १५ ॥ अनिवारसुमनेंवर्षतीसुरवर ॥ गगनीजयजयकारशब्दहोती ॥ १६ ॥ रूषीगणगंधर्वमीळो- नीसकळीक ॥ येतीहृदृष्टीसुखघ्यावयासी ॥ १७ ॥ तंवरुक्माई- आरतिघेऊनीआलीवेगें ॥ वोवाळीलेदोघेदेवभक्त ॥ १८ ॥ क वतुकेंनाम्याचीधरिलीहनुवटी ॥ पाहेकृपादृष्टीघडियेघडिये

अभंग २१

मग केशव ह्मणे नाम्या धन्य तूं जफावलें ॥ बरवें तुवां केलें आत्म हीत ॥ १ ॥ पुण्य पावन तीर्थे पाहिलीं सकळीक ॥ प्रक्षाळीली पातकें वासनेची ॥ २ ॥ धन्य तुवां केलें जन्मोनी सार्थक ॥ शोक मोह दुःख नीवारीलें ॥ ३ ॥ तीर्थयात्रा फळ ह्मावया संपूर्ण ॥ करीं काउद्यापन विधीयुक्त ॥ ४ ॥ केलीया कष्टाचें होईल सार्थक ॥ सांगेन तें ऐक वचन माझें ॥ ५ ॥ महा मुक्ती क्षेत्र वैकुंठ भूमीवरी ॥ विख्यात पंढरी भू वैकुंठ ॥ ६ ॥ येक सीत अन्न दीजे ह्मीजमुखी ॥ राहे सदा सुखी कल्पवरी ॥ ७ ॥ क्षेत्रवासी भावें पूजावे ब्राह्मण ॥ षड्रस भोजन द्यावें त्यासी ॥ ८ ॥ सुगंध चंदन सुमन तुळशी माळा ॥ समर्पी तांबूल सदक्षणा ॥ ९ ॥ ऐसें बोलोनी यांना माधरीयेला करीं ॥ राउळा भीतरी घेउनी गेला ॥ १० ॥ मग रुक्माईसी सांगे वैकुंठीचा राणा ॥ आजी आराधना नामयाची ॥ ११ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ

अभंग २२

तेव्हां जगन्माता ह्मणे जी कृपावंता ॥ कर्ता करवीता कोण याचा ॥ १ ॥ हा तुमचा दास आहे अंतरंग ॥ काय याउद्वेग करणें असे ॥ २ ॥ सर्व भार याचा लागे चालवणें ॥ ऋणी केलें येणें जन्मो जन्मी ॥ ३ ॥ तुह्मा परते यासी जीवलग सोयरे ॥ कोण आहे दूसरें लोभापर ॥ ४ ॥ हृदचरण धरोनी राहीला अंतरीं ॥ जालासे अधीकारी सर्व सर्वस्वाचा ॥ ५ ॥ जन्मोनी यायेणें जोडीलें जें कांहीं ॥ तितुकें तुमचा पाईं निक्षेपिलें ॥ ६ ॥ ह्मणोनी याचें कोड करावें परीपूर्ण ॥ ह्मावें उत्तीर्ण ऋणत्याचें ॥ ७ ॥ मायबापें याचीं सुखे जीवलगे ॥ सांडोनी तुमच्या संगें धरीलें सुख ॥ ८ ॥ ह्मणोनी याचें हीत लागे विच्याराचें ॥ उचीत करावें देवराया ॥ ९ ॥ आपुल्या दासाचा संभ्रम सोहळा ॥ करावा गोपाळा प्रीद तुमचें ॥ १० ॥ रुक्माई ह्मणे हा भाग्य

वंतनामा ॥ नकळेयाचाप्रेमानित्यनवा ॥ ११ ॥ श्रीविठ्ठलप्रसन्न ॥

अभंग २४

आतांजावेंवेगानामयाघेऊनी ॥ सांगावीआवतणीब्राह्मणासी
सकळकामपूर्णअसतीतुमच्यापाई ॥ वीचारावेंकांहींनलगेदेवा
॥ २ ॥ कायकायनलाभेतुमच्या रूपादृष्टी ॥ सदासुखवृष्टीहरिच्या
दासा ॥ ३ ॥ मगनामयाचाहातधरोनीपंढरीनाथ ॥ निघालेअस्त
तद्यावयासी ॥ ४ ॥ निवृत्तीज्ञानेश्वरजनमीत्रसोपान ॥ सांवता
जाल्हाणघेऊनीसरीसे ॥ ५ ॥ चोखामेळावंकाकाठीकरपुढें ॥
दोहींभाईदेव्हडेसनकादीक ॥ ६ ॥ नामयाचेपाठींचालेकेशीराज
लागावयारजचरणत्याचे ॥ ७ ॥ आपुल्यादासाचासिद्धीन्यावाप
णू ॥ ह्मणूनियांयजमानूजालादेव ॥ ८ ॥ तेणेंमीसेंकरीतसेस्ते
त्रप्रदक्षिणा ॥ प्रार्थितोंब्राह्मणापरमप्रीती ॥ ९ ॥ ऐसाअनाथा
चानाथदीनाचागोसावी ॥ आवडीनित्यनवीशेवकाची ॥ १० ॥ तो
यानामयाचासुखाचाश्रृंगारु ॥ रुक्मादेवीवरुश्रीविठ्ठलु ॥ ११ ॥
तवतेआल्यास्वामीपंडीतअग्नीहोत्री ॥ येकब्रह्मणवीतोश्रोत्रीसदा
॥ १२ ॥ आह्मासीहीनाहींतुमचेस्वरूपज्ञान ॥ अपूर्वदर्शनदेखिलें
आजी ॥ १३ ॥ परीसुखाचेंपारणेंकरवीलेंयारूपें ॥ तेणेंत्रीवीधताप
नीवारीले ॥ १४ ॥ कवणावृत्तीचालवीजेव्यापार ॥ योजीलेंबीढारक
वणेठाई ॥ १५ ॥ आजीचेनिमित्तकायउपस्थीत ॥ ऐकोनीपंढरीना
थबोलतेजाले ॥ १६ ॥ माझीकूळवृत्तीहरीदासाठाउकी ॥ मजसी
वोळखीतिरवटअसे ॥ १७ ॥ मजअसंगासीसंगसर्वकाळत्याचा
अनंतजन्माचाऋणानबंधू ॥ १८ ॥ साक्षतुमचेचरणकरूनीवो
लेवाच्या ॥ मीमैत्रनामयाचाअंतरंगू ॥ १९ ॥ करोनीयांस्नानविधी
यावेंशीघ्रवत ॥ करावेंसनाथकृपादृष्टी ॥ २० ॥ बीढारतरीआसे
राउळाभीतरी ॥ नावसांगोंतरीअनंतजाणा ॥ २१ ॥ जीवीचेंगुज

गोण्यसंतासीपुसावें ॥ निःसंदेहह्वावेंभोजनासी ॥ २२ ॥ ऐसीतेअ
मृतवाणीऐकोनीश्रवणी ॥ आनंदलेमनींभूदेवते ॥ २३ ॥ आज्ञा
देतीदेवाःजादेंनीजमंदिरा ॥ शीघ्रवतकरापाकसिद्ध ॥ २४ ॥ म
गरुक्माइसीसांगेसकळवीवंचना ॥ प्रार्थिलेंब्राह्मणासकळी
कासी ॥ २५ ॥ कर्मटअभिमानीनोळखतीमज ॥ देखोनीयांचो
जवारत्यासी ॥ २६ ॥ कूळवृत्तीनामपुशिलेंमजतीहीं ॥ सांगीत
लेंम्याहींसर्वत्यासी ॥ २७ ॥ सांगातीसंताचामीमैत्रनामयाचा ॥
अनंतजन्माचानिटकह्मणोनी ॥ २८ ॥ बीढारतरीअसेराउळा
भीतरी ॥ सांगेखूणपरीनकळेत्यासी ॥ २९ ॥ नामतरीअनंतदा
वीलासंकेत ॥ परीनधेत्याचेंचीत्तआठवण ॥ तंवतेविश्वमाता
ह्मणेजीकृपानीधी ॥ सदाभेदबुद्धीत्याचाठाइं ॥ ३१ ॥ विद्यावय
जातीकुळाचाअभिमान ॥ त्यांकेवेंचरणप्राप्तत्तुमचे ॥ ३३ ॥ उद
रचक्रवर्तीभक्ताचाविसावा ॥ त्याचानीजभावावेळाईतूं ॥ २४ ॥
तोभाग्यजोडलावैकुंठीचाठेवा ॥ उजरीजालादेवानामयाच्या ।
॥ २५ ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ २६ ॥

तवअणीमादीसिद्धउभ्यामहाद्वारीं ॥ तीहींसर्वसामोग्रीसिद्धी
केली ॥ १ ॥ सडेसंमार्जनमुठीयातोरणें ॥ शृंगारीलीभूवनेंपरि
कीं ॥ २ ॥ ह्मणतीकायपुण्यकेलेंविष्णुदासें ॥ देवालोभपीसेंला
वीयेलें ॥ ३ ॥ द्वारींदीपावळींचौकरंगमाळा ॥ अभिन्नवसोंह
काआरंभीला ॥ ४ ॥ हर्षेमंगळतुरेवाजतीविनोदें ॥ भक्तजय
जयशब्दगर्जताती ॥ ५ ॥ मंगळमार्जननामयातेंकरवीलें ॥
मगआरंभीलेंपुण्यावचन ॥ ६ ॥ देवेंअंगवस्त्रेंआपुलेनीहातें
वाहीलीअनंतेंविष्णुदासा ॥ ७ ॥ सत्यभामाराहीरुक्माईजन
नी ॥ वेगींअक्षवाणीघेऊनीयेती ॥ ८ ॥ आनंदेंनरनारीकवतु
कपाहती ॥ जीवेंवोवाळीतीनामयासी ९ ॥ ऐसाप्पापुलीयादा

साचाकरीसमारंभ॥दीनानाथप्रभूकृपासिंधू॥१०॥धन्यह्मावो नामाह्मणतीसकळलोक॥नेणतीयाचेंसुखब्रह्मादीक॥ ११॥

अभंग २७

पराजाल्यास्वयपाकस्नानचीयीसारा॥सकळांहांकाराजाणवी। ला॥१॥आलेमहाद्वारींदीधलींआसनें॥पूजानारायणेंआरंभी ली॥२॥तवह्मणतीदेवपाहावेंकेसेंजालें॥सर्वसुखनेलें इहींभक्ती॥३॥रत्नजडीतपाटसत्वरआणीले॥वरीद्वीजबेस वीलेपृथक्कार॥४॥प्रक्षाळोनीचरणपुशीलेपीतांबरें॥मस्त कींआदरेंतीर्थवंदी॥५॥कस्तुरीचेटीळेदिव्यचंदनउटी॥घात लीयाकंठीतुळसीमाळा॥६॥दशांगसुधूपरत्नांचादीपक॥वो वाळीनायकवेकुंठीचा॥७॥मगदोहीबाहींपंक्तीमांडिल्यादेव्ह डी॥राहीरुक्माइपरवडीवाढीतसे॥८॥चतुर्विधअन्नेंजथिलें बहुगुणें॥षड्रसपक्वान्नेंसर्वांगाई॥९॥मगसंकल्पसोडीलाना मयाचेनीकरें॥भक्तजयजयकारेंगर्जिन्नले॥१०॥भोक्ताना रायणलक्ष्मीचापती॥ह्मणोनीप्राणाहोतीयेतल्यावेगा॥१२॥ भर्ताभोक्ताकर्ताकरवीताआपण॥सहजतेथेंपूर्णसकळका म॥१२॥विश्वंभरकृपादृष्टीन्याहाळीत॥प्रार्थनाकरीतब्राह्म णाची॥१३॥देखोनीतेसमृद्धीहरीखीलेद्वीज॥जालेंनवलचे जपाहाकेसें॥१४॥कोणहाग्रहस्तकेव्हडाभाग्यवंतु॥नेण वेंअद्भुतमहिमायाचा॥१५॥ऐसेंजेविलेआनंदेंधालेपरमानं दें॥मुखशुद्धीगोविंदेंदिधलीकरी॥१६॥कर्पुरेंसहीतसम पीलेंविडे॥करजोडोनीपुढेंविनवीलसे॥१७॥ऐसाभक्तज नकृपाळुदीनाचादयाळु॥आनंदेंगोपाळुउभाअसे॥१८॥त पानामदेवेंभूलवीलेंलोभें॥वेडावलेउभेचिदानंद॥१९॥७

अभंग २८

सकुळीकनमस्कारकरूनियांदेवराव ॥ सांगोजीवींचाभावतया
प्रती ॥ १ ॥ तुमचेकृपादृष्टीकरावेंभोजन ॥ तेणेंहोइलसंपूर्णब्रत
सिध्दी ॥ २ ॥ हेचीआवडीआहेमाझ्याजीवीं ॥ तेआजीगोसावीपू
र्णकीजे ॥ ३ ॥ क्षणयेक बैसावेंस्वस्तअंतःकरणें ॥ संकल्पीलेंना
रायणेंतुळसीदळ ॥ ४ ॥ संतुष्टमानसेंयातेंअंगिकारा ॥ मगनी
जमंदिराजावेंस्वामी ॥ ५ ॥ आजितुमचालाभजालाभाग्ययो
गें ॥ नाम्याच्याप्रसंगेंघडलीसेवा ॥ ६ ॥ तुह्मीऋलीजब्रह्मादी
कांपूज्य ॥ सांभाळीलेंमजकृपादृष्टी ॥ ७ ॥ मजनीरालंबासी
तुह्मीकरोनीअवलंबन ॥ निष्कामासीपूर्णकेलेंकाम ॥ ८ ॥ अ
कर्ताअसंगुतुमचेनीकृतार्थ ॥ जालोंपैंयथार्थवचनमाझें ९ ॥
मगतेचतुर्वेदमहामंत्रेश्वर ॥ हीजजयजयकारकरीताती १०
बीजसर्वकाळव्हावेंपुढतोपुढती ॥ आशिर्वाददेतीमंत्राक्षता
॥ ११ ॥ पीतांबराचेआचळींघेऊनीमंत्राक्षता ॥ घालीतसे मा
थानामयाच्या १२ ॥ हेंचीतुझेंप्रेमहोचोरतंन ॥ ऋखींनामध्या
नराहोसदा ॥ १३ ॥ तंवह्मणतीधरामरआजितुह्मीश्रमलेती
घोर ॥ लागलाउशीरभोजनासी ॥ १४ ॥ सर्वांठाईंतुह्मीसर्वच
होऊनीयेक ॥ कारणसार्थककेलेंनीकें ॥ १५ ॥ स्वामीचाआदर
सांगतांअभिन्नव ॥ नम्रतागौरवनीरोपमू ॥ १६ ॥ अकल्पआ
कल्पचरंजीवव्हावे ॥ आह्मासांभाळावेंपुढतोपुढती ॥ १७ ॥
आतांसंताचीयापंक्तीसारावेंभोजन ॥ करावेंपरीपूर्णजी
वींचेंकोड ॥ १८ ॥ उच्छिष्टप्रसादद्यावानामयातें ॥ आसकरू
नीपाहतवासतुमचा ॥ १९ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

अभंग २९

मगरूवर्णाचीताटेंवोगरोनीपरीकर ॥ रुक्माइनेंसत्वर आणी
येलें ॥ १ ॥ कनककळस घेऊनीसत्यभामाआली ॥ आपोशानघा

लीदेवराया ॥ २ ॥ सुखाचासुखनरूभक्तचिंतामणी ॥ पुरवीतोआ
यणीनीजमक्ताची ॥ ३ ॥ तेथेंउन्धवअक्रूरनारदतुंबर ॥ आणीक
अपारभक्तपंथीयेसी ॥ ४ ॥ माहाद्वारींहोतांउभानामाठेला ॥ तो
जवळीबोलावीलाकेशीराजें ॥ ५ ॥ देवाचावोरसुदेखोनीगोर
व ॥ देहींदेवभाववीसरला ॥ ६ ॥ नीजबोधनिवृत्तीराहिलानी
वांत ॥ हृदयींवोसंडीतप्रेमरसें ॥ ७ ॥ देखोनीपंढरीनाथधावीन्न
लावेगीं ॥ जैसीवत्सालागींतानीधेनू ॥ ८ ॥ उचलोनीचहूंभुजीं
दील्हेंआलिंगन ॥ आणीलेउमजूनदेहावरी ॥ ९ ॥ धरोनीबाहु
वठीबैसवीलातातें ॥ स्फुंदतांहिंपुढेंहोतअसे ॥ १० ॥ अंतरीचेंगु
जबोलेरुपासिंधू ॥ करोनीसावधूनामयासी ॥ ११ ॥ कुर्वाळुनी
मायाघासघालीमूखीं ॥ तवतोपरलक्षीतन्मयहोतु ॥ १२ ॥ ह्मणे
जीवलगाबोलेसुखगोष्टी ॥ आर्तआहेपोटींबहुदीवसांचे १३
अंतरीचेंसुखबाहेरीतूंपाहे ॥ गगनाकायआहेपाठींपोट ॥ १४ ॥
तैसातोआनंदूआहेपैंनिर्मळ ॥ चिद्रूपकेवळसदोदीत ॥ १५ ॥ तु
झेंतेंचीमाझेंमाझेंतेंचीतुझें ॥ आहेरेसहजयेकवीध ॥ १६ ॥ पर
तोनीयांदृष्टीघालीमजवरी ॥ मीचीनीरंतरींतूंचीहोसी ॥ १७ ॥
हातुझासोंहळापाहेउघडाडोळा ॥ जवळीआहेजवळाज्ञानदीपु
॥ १८ ॥ आर्तंतुझेंभेटीआलेभक्तगणे ॥ सुखाचेंपारणेंकरवीत्या
सी ॥ १९ ॥ परमानंदमूर्तीधन्यहानिवृत्ती ॥ सुखाचासोंगानीज्ञान
देव ॥ २० ॥ पवित्रहासोपानपरलोकीचेंतारूं ॥ करींयाचाआदरु-
भाग्यवंता ॥ २१ ॥ ह्मणोनीपंढरिनाथेंअश्वासीलेंकरें ॥ मांगीदी
ल्हीयेरेंचरणकमळीं ॥ २२ ॥ नामाम्हणेतुझेंरूपेंचावोलावा ॥ वि
श्रांतीयाजीवाजालीअसे ॥ २३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ७

अभंग ३०

नामयाचेसुखदेउनीकवळु ॥ पुसतसेगोपाळुसीणभाग ॥ १ ॥

ऊँकरकमळ सनकादीकाचेशीरीं ॥ नामातीहींकरींकुरवाळीला
॥ १ ॥ ह्मणेसांडोसर्वरवंनीजीवींचोकाजळी ॥ विष्यांतीजवळीआ
हेतुज ॥ ३ ॥ वियोगानेंशोकेंसीपाळासीमार्गीं ॥ देहमजलागींवा
ळवीलें ॥ ४ ॥ कोमाइलेंबदननीरांजलासीनयनी ॥ नेणेंतुझीके
णीतानभूक ॥ ५ ॥ गेलासीजवळुनीज्यादिवसापासोनी ॥ नवीसे
मजकोणीआवडतें ॥ ६ ॥ धीरनधरवेजीवाचाहेदाहीदीशा ॥ माझा
विष्णुदासयेईलकेव्हा ॥ ७ ॥ तुजपाहेगरुडपरीपाहेमाहाद्वारीं ॥
पाहेभीमातीरींचंद्रभागे ॥ ८ ॥ पाहेपद्मतीर्थीपाहेवेणुनादी ॥ नव
गेतुझीशुद्धीरवंतीवाटे ॥ ९ ॥ अन्नदानींभोजनकरीतांउदकपान
॥ तेव्हांआठवणहोयतुझी ॥ १० ॥ मीह्मणेधांवतयेसीनधरत ॥ प्र
सादाचेंआर्तबहूतुज ॥ ११ ॥ धांवोनीपांयेसीआलिंगनदेशी ॥ सु
सेनसांगसीसुरवगोष्टी ॥ १२ ॥ नेणेंहर्षेनीघतीडोळियासीदोंदे ॥
ह्रदयमाझेंकोंदेकरुणारसें ॥ १३ ॥ आवडतेंआळुकेंजननीयेचें
बाळ ॥ जाणतेकृपाळुभुक्त्याची ॥ १४ ॥ तैसापंढरिनाथमोहेंबो-
सरला ॥ नाम्यातेंपाजीलाप्रेमपान्हा ॥ १५ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

अभंग ३१

ऐसीतेजेवणीब्रह्मरसाचीधणी ॥ पुरवीलीआयणीनिजभक्ता
चीं ॥ १ ॥ नाम्याचेंउच्छीष्टस्वीकारीलेंदेवें ॥ कवतुकअवघेंपाहतीद्विज
॥ २ ॥ ह्मणतीआह्मायेणेंकैसीमायकेली ॥ बुडवीलेंसर्वक्रीयाकर्म
नेणवेहाकोणदीसेतरीसुलक्षण ॥ नव्हेक्षत्रीब्राह्मणवैश्यशूद्र
चहूंवर्णावेगळीदीसेयाचीलीळा ॥ विस्मृतीसकळापडलीकै-
सी ॥ ५ ॥ निर्धारेंनाम्याचाहोयमायबापू ॥ येणेंसोडवीलासंकल्पू
यान्याहातीं ॥ ६ ॥ कायावाचामनेंलोभूयाचीवरी ॥ घातलीयां
शीरीमंत्राक्षता ॥ ७ ॥ येकह्मणतीझालेंहोतेंतेनिर्माण ॥ आतां
आपूलंआपणगोप्यकरा ॥ ८ ॥ लोकांकीहीमातप्रगटकराह्मणी

नबोलावेंकोणीकोणापासी ॥ ९ ॥ येकह्मणतीआतांयासीच्छाळा
वें ॥ आपुलें टाळावेंलोकनिंद्य ॥ १० ॥ अज्ञानासीदोषनाहींप्रत्यवाय
शास्त्रींहाउपायसिद्धअसे ॥ ११ ॥ आत्मशुद्धीलागींकरावेंच्यारप्र
करामंत्रस्नानात्रिपदाजपू ॥ १२ ॥ ह्मणोनीसत्वरचालीलेअघवे ॥ आ
थूनीयांदेवेंबोलावीले ॥ १३ ॥ संकोचीतमनेदीसताकवण्यागुणें ॥
कोमाइलींवदनेंसकळीकांची ॥ १४ ॥ कायशंकावाटेतुमच्यामनीं
स्वामी ॥ तेंकृपाकरूनीतुह्मीसांगामज ॥ १५ ॥ मनाचेंमवाळतुह्मी
ब्रह्मबीज ॥ गोप्यनयेगूजकरूंकाहीं ॥ १६ ॥ मीतुह्मासकळांचेंअसेंकृ
पापात्र ॥ सांगाजीवीचेंआर्तकणपूर्ण ॥ १७ ॥ मगसंपूर्णदक्षपास
हीततुळशीदळ ॥ वरीत्यापुण्यजळप्रोक्षूनीयां ॥ १८ ॥ चरणाव
रीनामाघालोनीनीरवी ॥ ह्मणेकृपाअसोंद्यावीयाचीवरी ॥ १९ ॥

अभंग ३२

ह्मणतीजातीचेहेशिंपीऐसेंविश्वजाणेयातें ॥ आणीप्रत्यक्ष
सांगातेंजेवविलें ॥ १ ॥ उच्छिष्टनिजमुखेंस्वीकारीलेंयाचें ॥ उरलें
तेंतुह्मांकैचेंक्रियाकर्म ॥ २ ॥ नकळेहानिर्धारुभ्रांतिवाटेआह्मा ॥ का
यतुमचानामाअंगभूत ॥ ३ ॥ नवलहेंआवडीलोकीकावेगळी ॥
बुडवीलेसकळीसमुळधर्म ॥ ४ ॥ कोणालोभेंतुह्मालावीयेलाचा
ळा ॥ कृपेचाकळवळानीरोपमू ॥ ५ ॥ वीच्यारीतातुह्मीआहेवेष
धारी ॥ लीळावोडंबरीदीसेतुमची ॥ ६ ॥ वर्णाश्रमधर्मनदीसेतु
मच्याठाईं ॥ निर्धारूचीकाहींनकळेआह्मा ॥ ७ ॥ वंद्यनिंद्यतुह्मा
प्रतीनदीसेकोणही ॥ दृष्टीदूजेपणीनपडेतुमची ॥ ८ ॥ विश्वआयकू
पदीसेतुह्मासर्व ॥ नेणावेहेमावब्रह्मादीका ॥ ९ ॥ आह्मीविश्वास
लोंवरवेषातुमच्या ॥ परीभावअंतरीचानकळेकाहीं ॥ १० ॥ आपु
लेंस्वहीतदेखोनीआपण ॥ पापभयवापुण्यवीच्यारावें ॥ ११ ॥ स
र्वभावेंकरुनीवीधीतेंपाळावें ॥ सत्यसांभाळावेंवेदवचन ॥ १२ ॥

वर्णाश्रमपरत्वें बोलीलेजे धर्म॥ तेंतें विहीत कर्म आचरावें॥१३॥ आतां स्वामी चें चित्त स्वामीनी करावें॥ येथातें मिरवावें उभय लोकीं ॥१४॥ तरी ह्या तुमच्या जिवलग नामा॥ निर्धार हे आह्मा कळों आले।

अभंग ३३

नाम याते आह्मी जेवविलें सांगातें॥ हा दोष आह्मातें ठेवा झणी॥१॥ सर्वत्र चाळक येकची चैतन्य॥ वंद्य निंद्य कोण ह्मणे स्वामी॥२॥ नरीं पुण्यपाप बाधा आह्मा नाही कदा॥ असो शब्द बुद्धनी रंतर॥३॥ देह ह्मणा लज री याचें तरी वोडंबर पापाचें॥ अंबरीं अभ्यासाचे आश्रमसेवी॥४॥ नामा ऐसें नाम कवणी या अवेदा॥ सांगा तुह्मी देवा साच करोनी॥५॥ तरी ते आजीकीं जीवनी गगनी की पवनी॥ कीं ये दोष धरणी माजी होता॥६॥ तो तुह्मासी गोचरु जाला कवणो व्यक्ती हे खूण नीरुती सांगा मज॥७॥ तुह्मी वेदवक्ते सर्व शास्त्र द्रष्ट॥ परी नाहीं आत्मनिष्ट पावलेसी॥८॥ भेद भ्रमू तुमचा नाहीं मावळला॥ भ्रमूची उरला संदेह सी॥९॥ जे वेळीं संकल्प फोडीला पैं येणों॥ तुह्मी आपोशनें घेतलीं कैसी॥१०॥ ते वेळा ही नाही केला वीच्यार णा॥ अधीकार अन्ना आहे कीं नाहीं॥११ याचीलागीं तुह्मी प्रार्थुनी खुणा सांगे॥ नाम्याच्या प्रसंगें घडली सेवा॥१२॥ आशिर्वाद तुह्मी दिल्ह्या मंत्राक्षता॥ त्याच्या त्याचे माथा टाकीयेल्या॥१३॥ मज नीरालंबासी तुह्मी करोनी अवलंबन॥ निष्कामासी पूर्ण केलें काम॥१४॥ हें माझें बोलणें तुह्मी ऐकोनी सकळीको॥ परी आज्ञा नी चोळखीन धरा माझी॥१५॥ निःसंदेह भोजन केलें आजी तुह्मी उरलें शेष आह्मी स्वीकारीलें॥१६॥ यासी वीधी यत्न कोण प्रायश्चीत्त॥ सांगा कोण ग्रंथ साच करोनी॥१७॥ या हरिदासाचें रज आणी तुमचें चरणतीर्थ॥ येणें ची पवीत्र तनू माझी॥१८॥ यरू तुमचा भावो नाचीफळला तुम्हा॥ नामा तरी आह्मा निष्कळंकू॥

१८

मगकेशवह्मणेमाझेंपरिसावचन॥गुजमीसांगेनअंतरीचें॥ १॥ व्रतन
पदानसकळक्रीयाकर्म॥येकभूतदयाअसेजेथें॥२॥तोचीसत्यमानी
भक्तआणीज्ञानी॥नवीसंबेनिर्वाणीजीवेंत्यासी॥३॥ज्ञानाचेंसौभा
ग्यभक्तीआणीवैराग्य॥तयाचेंआरोग्यप्रेमरस॥४॥त्यासीसंजीव
नूसदासंतसंगु॥त्यावरीअनूरागूवज्रकवच॥५॥धर्मअर्थकाम
मोक्षइष्टीनाणी॥वोळंगतीअंगणीभक्तीच्यारी॥६॥हनुहातगज
रुहोतसेनामाचा॥दीपत्यालक्ष्माचापाजळीतूं॥७॥इंद्रपदादीकना
शिवंतहोती॥ह्मणोनीआसक्तीनधरावीत्याची॥८॥हेंजाणोनी
साचनधरावीत्याचीआस॥अखंडमाझावासहृदईत्याच्या॥९॥
ह्मणोनीयेसंसारीधन्यपेकूनामा॥जेणेंमाझाप्रेमाअलभवीला
१०॥कामक्रोधवैरीदुरावीलेदूरी॥हृदयमंदीरीमजसांठवीलें ११
ह्मणोनीमीत्याचाउच्छिष्टाझालोंसेअधिकारी॥ब्रह्मरसासेवीन
पवीजेथें॥१२॥

अभंग ३५

महामुक्तीक्षेत्रतीर्थचिंनारक॥उपमेसीआणीकनाहींदूजें॥१॥
तेंहेंपंढरपुरप्रेमाचेंभांडार॥नामेंनीरंतरगर्जतसे॥२॥येवेंदंतीर्थ
जवळीआसतांपैंसमर्थ॥कोणभाग्यहातदैन्यमाकी॥३॥जीव
न्मुक्तज्ञानीयेथेंपुंडलीकमुनी॥बैसलासेध्यानीपरलक्षी॥४॥
योग्याचेंहृदयींचेंनीजध्याननेटकें॥तेजयाचेनीसुखेंवेडावलें५
पुण्यपावनभीमादक्षणवाहीनी॥अमृतसंजीवनीपुण्यराशी॥
॥६॥आनंदरसकूपीकाप्रत्यक्षचंद्रभागा॥दर्शनेंनयगागर्भवासा
॥७॥स्वर्गीमंदाकिनीलाजोनीराहीली॥पाताळींप्रवेशलीभागीर
थी॥८॥ सहस्त्रभागमेणेंहोऊनीभागीरथी॥सागरामीळतीजा
लीवेगें॥९॥ऐसेभक्तजनभाग्याचेकीसुखआरोग्याचे॥जेकांवै
राग्याचेजन्मभूमी॥१०॥तेथेंहर्षनिर्भरनामासंताचेसंगती॥
गीतीगायकीतीवीठेबाची॥११॥ ॥छ॥ ॥छ॥ ॥छ॥

अभंग ३६

सकामनिष्कामवाचेह्मणेराम ॥ तोमाझापरमप्राणसखा ॥ १ ॥ जीवाहूनीआवडतानकरीजीवापरता ॥ पूजीपरमदेवताभावेंत्या सी ॥ २ ॥ हेमाझीप्रसीद्धजगींब्रीदावळी ॥ हरीदासाचेकूळींवोळं गसदा ॥ ३ ॥ जन्मोनीज्याचेकूळीयेकहरिदास ॥ धन्यत्याचावं शपुण्यशीळ ॥ ४ ॥ कायावाचामनेंनवीसंबेत्यासी ॥ तेमाझ्यादेवा सीदेवजाले ॥ ५ ॥ नामधारकाचेउच्छीष्टजेथेंपडे ॥ उभाराहोनीपु ढेंझेलीमूखें ॥ ६ ॥ तेमजगोमटेसेवीतांस्करवाटे ॥ ह्मणोनीधा- टेंमोटेंशरीरमाझें ॥ ७ ॥ बहुकांतीपुष्टयेशकीर्तीप्रभा ॥ नित्यनवी शोभाहोयतेणें ॥ ८ ॥ तेसंतसोइरेभेटतीजेवेळी ॥ तेमाझीदीवाळी दसरासण ॥ ९ ॥ ह्मणोनीनाम्यातेंजेवदीलेंसांगातें ॥ बहुदीसहो तेंआर्तपोटीं ॥ १० ॥ जालेंतेंसर्वथानव्हेपेंअन्यथा ॥ पुढतीसांगाआ तांकायकरणें ॥ ११ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग ३७

तंवह्मणतीह्वीजपरियेसीगुणनोधी ॥ प्रतिपादीलेंवेदींजेजेधर्म ॥ १ ॥ तेतेआचरावेवीहीतक्रीयाकर्म ॥ जेजेवर्णाश्रमआलेज्या ॥ २ ॥ तोचीयेकधन्यजगींदेहधारी ॥ असतांसंसारीजीवन्मुक्त ॥ ॥ ३ ॥ आचारप्रथमब्राह्मणाचाधर्म ॥ शौचनित्यनेमसत्यवाणी ॥ ॥ ४ ॥ तपशमदमभूतदयापूर्ण ॥ अखंडअनुसंधानस्वस्वरूपीं ॥ ॥ ५ ॥ स्नानसंध्याजपहोमअध्यायनवीधी ॥ देवार्चनसिद्धीकरुनी भावें ॥ ६ ॥ वैश्वदेवआणीअतीथीपूजन ॥ नववेब्रह्मयज्ञआव श्यक ॥ ७ ॥ संपादूनीहवीधीसारावेंभोजन ॥ त्यावरीश्रवणपूरा णाचें ॥ ८ ॥ सर्वकाळव्हावेंसंतुष्टमानस ॥ असावाविश्वासवेदव चनी ॥ ९ ॥ तुह्मीतवसर्वज्ञसंपन्नचतुर ॥ देखावावीच्यारविरक्- त्तीचा ॥ १० ॥ सांडोनीअभिमानव्हावेंशुद्धमती ॥ जोडावीतेकी- र्तीउभयलोकीं ॥ ११ जावेंचंद्रभागेकरावेंमंत्रज्ञानी ॥ द्यावेंहोमदा

मराठी ग्रंथ संग्रहालय, ठाणे.

नसत्वशुद्धी॥१२॥ पुण्यजनायेकीक्षेत्र प्रदक्षिण॥ कुळीयांचा पापवित्रकुळ॥१२॥ मगऐकोनीपंढरिरावोबोलतेजालेवाचा आज्ञातेशीरसास्वामीयांची॥१४॥ परीकायावाचामनेंमागेनतेंद्यावें॥ माझ्यासांभाळावेंनामयासी॥१५॥ ॥छ॥ ॥छ॥ ॥

अभंग ३८

तुह्मीसदाचारमहंतब्रह्मवादी॥ तुमचीबागनदीब्रह्मरूप॥१॥ सत्यवचनजळपवित्रतेंनिर्मळ॥ कृतार्थतेणेंकेवळजालोंसे मी॥२॥ हातुमचाविश्वासदृढआहेमज॥ तुह्मीमाझेपूज्यपरमदेव॥३॥ स्नानाचाप्रकारआहेपंचवीध॥ सांगेनविद्वदभावेंत्याचा॥४॥ अर्थीठेउनीदृष्टीवीवेकध्यावापोटीं॥ प्रत्ययायेइलगोष्टीअनुभवाची॥५॥ उत्तमाहूनीउत्तमसत्यवागस्नान॥ यापरतेंपावनआणीकनाहीं॥६॥ कायावाचामनेंदृढधरीजे॥ हेंकाचीतरीजेभवसागरु॥७॥ बाहीजूभीतरीशुद्धसर्वकाळ॥ हेंदूजेंनिर्मळशुद्धस्नान॥८॥ हेंजयासदैवाघडेभाग्ययोगें॥ मगत्यानलगेसाधनकांहीं॥९॥ सकळइंद्रियांचाकरोनीनिग्रहो॥ दंडावाविग्रहोवासनेचा॥१०॥ हेतीजेनिर्मळघडेजयास्नान नलगेअनुष्ठानकरणेंत्यासी॥११॥ सर्वभूतीकरुणाहेंचीपंचवथेंस्नान॥ साधीतोसज्जनविरळाकोणही॥१२॥ त्याचेनीदर्शनेंजळतीपापराशी॥ तोसर्वातीर्थासीतीर्थरूप॥१३॥ पांचवेंतेंस्नानकायाप्रक्षाळावीजळीं॥ करणेंतेंआंघोळीलोकीकाची॥१४॥ कामक्रोधलोभदंभमदमत्सर॥ हेदोषदुर्धरदेहामाझी॥१५॥ वीवेकवैराग्यधरावेमानसीं॥ राहावेंसंगतीसीसंताचीया॥१६॥ अनंतजन्माचेंहेंचीप्रायश्चित्त ज्याचेवाचेनित्यरामकृष्ण॥१७॥ शांतीक्षमादयानीजबोधेंनिरुत्ती आखंडरेळतीजयापाशीं॥१८॥ तोयेकसंसारीधन्यसिंपीनामा

आवडताआह्माजीवाहोनी॥ ॥१९॥ ॥ ॥छ॥ ॥छ॥

अभंग ३९

पार्थूनीसकळीकांबोलेयादवराणा॥फेडावासंदेहवासनेचा ॥१॥स्नानवीधीलागींजावेंचंद्रभागे॥संतांचेनीसंगेंआह्मीतुम्ही ॥२॥बापभक्तप्रीयकैवारीयेमुरारी॥लीलावीडंबरीखेळूखेंचें। ॥३॥मगनामयाचाहातधरोनीकरकमळीं॥चालेवनमाळीस मारंभें॥४॥नरनारीकवतूकपाहातीसकळीक॥स्वर्गींब्रह्मादी कठकलेठेले॥५॥सकळसंतमेळीसहीतशारंगधरू॥पाठी- सीदळभारूब्राह्मणाचा॥६॥आलेचंद्रभागेहरिनामगर्जत॥ केलाप्रणीपातपुंडलीकासी॥७॥मगप्रक्षाळोनीचरणकेलेप्राण याम॥बापसकळधर्मजनीतास्वयें॥८॥समस्तद्वीजकुळाकरो नीप्रदक्षिणा॥आरंभीलेंस्नानाविधीदेवें॥९॥चाचरकूरळशीरी रुळतीपाठीवरी॥पीतांबरधारीशामतनू॥१०॥सुंदरकमळनय नमुखप्रभाराशी॥तेंध्यानमानसीसनकादीकां॥११॥मगगोस पमृत्तिकाआणोनीयांदेखा॥प्रोक्षोनीयांउदकावेदमंत्रें॥१२॥ करूनीप्रयोगसारीयेलेंस्नान॥केलापरीधानसोनसळा॥१३॥ ब्राम्हणाच्येंतीर्थमस्तकींवंदीलें॥अभिवंदनकेलेंहरिच्यादासा॥ ॥१४॥सारोनीयांसंध्यानित्यनेमसर्व॥पूजीलेभूदेवदिधलींदा नें॥१५॥ह्मणेकृपादृष्टीमजकेलेंसनाथ॥पुरवीलेंआर्तहृदई चें॥१६॥येथूनीसंशयोनधरावामानसीं॥मानावेंआह्मासी आप्तरूप॥१७॥मगचालिलेसत्वरआलेमहाद्वारा॥आज्ञा- दीजवरादिधलदेवें॥१८॥तेथेंहरिखेनीर्भरनामानीजबोधें ॥नाचतोआनंदेंगरुडापरी॥१९॥ ॥छ॥ ॥छ॥

अभंग ४०

मगासमस्तभक्तमंडळीसहीतवनमाळी॥प्रवेशलेराउळींपरमा

नंदें ॥ १ ॥ राहीरखुमाईसत्यभामावेगीं ॥ देवातेंअष्टांगेंनमस्कारीती ॥ २ ॥ बापसुखसिंधूस्वामीआर्तबंधू ॥ प्रीतीपरमानंदूनीजभक्ता ३ सत्यभामेनें केलें प्रक्षाळणचरणा ॥ रुक्माई विंजनाजाणवीती ४ विडादेतीराहीउभीउजवाबाहीं ॥ दृष्टीठेऊनीपाईंकवळीमनें ॥ ५ शुकसनकादीकनारदतुंबर ॥ करतीजयजयकारनामघोषें ६ आलेबंदीजनपढतीब्रीदावळी ॥ ध्यानल्हदयकमळींचंद्रचूडा ॥ ७ ॥ निवृत्तीज्ञानेश्वरसोपानसांवतां ॥ जवळीत्याजनमित्राबोलाविलें ॥ ८ ॥ सकळीकांचीमंडळीपरमानंदेंत्तसी ॥ सारोनीश्रीपतीआरूगणा ॥ ९ ॥ मगबैसोनीयेकांतीपंढरीचाराणा ॥ करीनसेवीचरणानिजभक्तासी ॥ १० ॥ सकळीकब्राह्मणआणावेभोजना ॥ नीरसावीवासनासंदेहची ॥ ११ ॥ उठोनीप्रातःकाळींयावें-शीघ्रवत ॥ द्यावयाअक्षतब्राह्मणासी ॥ १२ ॥ नीजबोधेंआनंदें हर्षेंखेळेमेळे ॥ भोगावेसोहळेस्वानंदाचे ॥ १३ ॥ फोडावीतयाची भेदभ्रमदृष्टी ॥ द्यावीतयाभेटीनिजरूपाची ॥ १४ ॥ संतसंग-तीचाप्रगटव्हावामहिमा ॥ द्यावीभक्तीप्रेमानामयासी ॥ १५ ॥

अभंग ४१

मगसुखशेजारींदेवपर्येसीपहूडले ॥ विश्रांतीसीगेलेसकळभक्त ॥ १ ॥ ब्रह्मवीणाकरींयेउनीब्रह्मसूत ॥ जाणवीयेकांतनारदमुनी ॥ २ ॥ बापपंढरीनाथसुखाचासुखसिंधू ॥ नित्यनवाआनंदूसोहळाकरी ॥ ३ ॥ विश्रांतीविसावाजेंविश्वमंगळ ॥ तेंनामनिर्मळनिर्मळविठोबाचें ॥ ४ ॥ तोभक्तशिरोमणीवैराग्यपुतळा गावोप्रेमकळाधरोनीकंठीं ॥ ५ ॥ तेणेंश्रवणामृतेंल्हदयकोंदाटलें प्रेमाचेसुटलेपाझरनयनीं ॥ ६ ॥ हर्षेंनिर्भरमनींदेवोनारदमुनी ॥ प्रीतीआलिंगणीयेकमेकां ॥ ७ ॥ जातीचंपकसुमनतुळसीमाळा घामिश्रीता ॥ दील्यात्याउचितलाकंठमाळ ॥ ८ ॥ मगनमस्कारकरो

नीं केलें विसर्जन ॥ भरलें त्रीभूवन ब्रह्मसूखें ॥ ९ ॥ मग चालीले ते थोनी ऋषी नारद मुनी ॥ हृदयीं संजीवनी कृष्णराम ॥ १० ॥ तेणे-स्याविश्रांती नित्य तृप्ती मनीं ॥ नामाजीवें चरणीं विनट्ला ॥ ११ ॥

अभंग ४२

जीवीचें गूज राही रुक्माइसी पुसे ॥ न धरवे मज हांसें न वलवादे ॥ १ ॥ काय अभिश्राप आला देवराया ॥ केली आपणाया आत्मशुद्धी ॥ २ ॥ हें मज बाईसें सत्य सांगावाणी ॥ कवणें चक्रपाणी भूलवीले ॥ ३ ॥ सूर्य आणि अंधारु वर्ते येके ठाई ॥ हें भूत भविष्य नाहीं वर्तमान ॥ ४ ॥ ऐसें हें अघटीत जरी घडेल प्रसंगीं ॥ तरीच दोष संसर्गी देवराया ॥ ५ ॥ अग्नि माझी बीजें पाल्हेजती स्वरवाडे ॥ कीं बूडालें सांपडेल वणजळीं ॥ ६ ॥ ऐसें हें अभिन्न वजरी घडेल प्रसंगीं ॥ तरीच संसर्गी पिडती देव ॥ ७ ॥ ज्योतीसी अकुमा कुमीळाल्या कपूरीं ॥ पुढती त्यासी उरी उरे जरी ॥ ८ ॥ ऐसें होय जरी या त्रिभुवनामाझारी ॥ तरीच श्रीहरी वसती दोष ॥ ९ ॥ तरी हें न कळे मातें सांगावें साचार ॥ सर्वज्ञ चतुर वडील तुह्मी ॥ १० ॥ रुक्माई ह्मणे या नामयाचे चाडे ॥ अनंत पवाडे केले देवें ॥ ११ ॥ ७ ॥ ॥ ७

अभंग ४३

रुक्माई ह्मणे पर्येसी वो आरजे ॥ सांगेन सकळ जें वर्म तूज ॥ १ अनाथ माहेर येक चक्रपाणी ॥ बहु दीना लागोनी लोभापर ॥ २ ह्मणोनीयां भूलला देव नाम्याचेनी लोभें ॥ कर्में शुभाशुभें अंगिकारीलीं ॥ ३ ॥ तरी आवडीचा वोरस न करी काय काय ॥ हा प्रसिद्ध अनुभव आहे लोकां ॥ ४ ॥ विषयविषयसूख विषयाचें गळालें ॥ तयाचे सोहळे करितो लोक ॥ आंधळे पांगूळे मूके अनर्गळ ॥ परी जावा परीस बाळ पंढरियेमातें ॥ ६ ॥ अंतरींच्या कळवळ्यानें-खेळवीलाडें कोडें ॥ परी संविलासावेनाडें चोरवसांगा ॥ ७ ॥ ७

प्रीतीच्यापडीभरेंनेघेपैवीकूनी ॥ देखोनीविश्रांतीथोरमानी ॥ ८ ॥ ह्म
णेमाझेंअळिवेदोठावेलझणी ॥ इडपीडघेऊनीवदनचुंबी ॥ ९ ॥ त
नूमनप्राणाचीकरुनीवोंवाळणी ॥ जावेंहेंमाझेंनीह्मणेजीवें १०
स्नेहाच्यासंभ्रमेंनेणेंलोकलाज ॥ उचलोनीभूजघालीकंठीं ११
तैसीचपरीआहेयाविठ्ठलाच्यापाईं ॥ चित्तयाच्यापाईंठेविलेंजेणें ॥
॥ १२ ॥ नपाहेतयाचेंजातीकूळकर्म ॥ वर्णाश्रमधर्मशूद्रवाणी ॥
॥ १३ ॥ अनंतजन्माचाकायामनेंवाचा ॥ आहेयादीघांचाऋणानू
बंधू ॥ १४ ॥ तोनकळेस्फूटेकोणीयेकल्पांतीं ॥ जीवलगसांगाती
जालानामा ॥ १५ ॥

अभंग ४४

मगनारदातेंपुसेसत्यभामादेवी ॥ विस्मयोमाझ्याजीवींथोरवा
टे ॥ १ ॥ सांडोनीयाथोरीदेवामुगुटमणी ॥ नाचतोकीर्तनीसंतापुढें
॥ २ ॥ तरीकोणीयेजन्मीचेंकायकाययाचें ॥ घेतलेंनामाचेंरीण दे
वें ॥ ३ ॥ येकापुंडलीकाचेंनिपांगेंयेणेंहोश्रीरंगें ॥ अठ्ठावीसयूगें
उभ्यागेलीं ॥ ४ ॥ नपाहेपरतोनीउभापाठीमोरा ॥ नबोलेनिष्ठुराव
चनकांहीं ॥ ५ ॥ तरीकोणीप्रीतीदेवाऋणानूबंधें ॥ राखीतोआनंदें
बळीचेंद्वार ॥ ६ ॥ वीकीलापाइकूकायावाचामना ॥ जालापांडवां
चावेळाइत ॥ ७ ॥ जेंजेंजयाआवडेतेंतेंधरोनीरूप ॥ पाववींसंक
ल्पसिद्धीत्याचे ॥ ८ ॥ येकलायेकटुयेकेलेनीजीवें ॥ भक्ताचेंकरावें
सकळकाज ॥ ९ ॥ ऐसेभक्तअपारआहेभूमंडळीं ॥ कीतीलागावं
ळीअसेलत्याची ॥ १० ॥ म्हणोनीमाझ्याजीवीवाटेथोरखंती ॥ ॥
स्वामीतेशीणवीतोयुगायुगीं ॥ ११ ॥ भक्ताचेंआवडीत्यजिलेंवैं
कुंठभूवन ॥ चित्तीअमृतपाननवाटेगोड ॥ १२ ॥ अखंडआवडे-
संताचेसंगती ॥ बैसोनीयेकांतीघेतीवास ॥ १३ ॥ ऐसेंइहींचाळ-
वीलेंवैष्णवीं ॥ आमुचेंघरगोसावीभूलवीले ॥ १४ ॥ त्यासकळां
हूनीपढीयंतादेवायेकूनामा ॥ भक्तीभावप्रेमादिल्हात्यासी ॥ १५ ॥

अभंग ४५

नवक्षणतीनारदमुनीपरियेसावीमाते॥सांगेनमीतुतेंसत्यमानी ॥१॥हानिर्विकल्पदेवयेतसेरूपा॥करावयाकृपाभक्तजना॥२ हाशरणांगतवत्सळुअनाथाकृपाळु॥मीरवीदयाळुब्रीदजगीं॥ ॥३॥जोशब्दब्रजनीतासकळविधीकर्ता॥धर्माचापाळीतापक्षपा ती॥४॥ह्मणोनीजन्मकर्मेअसंख्यांतजगीं॥केलीयाचीलागी- नारायणें॥५॥अंबऋषीचेसोसलेगर्भवास॥राखीतोउदास बळिचेंद्वार॥६॥विकीलापाईकूकायावाचामना॥जालापांड वाचामोलवीण॥७॥गोकुळींनंदाचीराखीलींगोधनें॥प्रीतीउच्छि ष्टखाणेंगौळीयाचें॥८॥विघ्नपडेतेथेंआपणावोढवी॥संकटींसो डवीमाझीह्मणोनी॥९॥सांडोनीअभिमाननीचकामेंकरी॥जाला सेअधिकारीदासत्याचा॥१०॥आज्ञावाहेशीरीजोवेंजतनकरी॥ मानिलीसोयरींजीवलगे॥११॥येकअपमानीतीदांवेवरीबाधी ती॥उपहासकरितीहर्षमानी॥१२॥केलेअपराधनेघेआपुल्या चीत्तीं॥दूणावोतोप्रीतीनित्यनवी॥१३॥ऐसेब्रह्मांडनायकूदेवा मुगुटमणी॥हेत्याचीकरणीख्यातीजगीं॥१४॥आह्मीसकळ भक्तयाचेपूर्णअंश॥चरणींचारक्तनामयासी॥१५॥ ॥७॥

अभंग ४६

तंवनीजगूजरुक्माइपुसेपंढरिनाथा॥ठेउनीयांमाथाचरणाव री॥१॥सर्वांहूनीपढीयंतेतेकायस्वामीयातें॥तेमजनीरुतेंसां गास्वामी॥२॥हेमाझ्याजीवींचीफेडावीआशंका॥ब्रह्मांडना यकाकृपाळूवा॥३॥नरंगेतुमचेंचित्तयोगीयांचेध्यानीं॥वै कुंठभूवनीप्रीतीनाहीं॥४॥तेथींचेसुखभोगसकळवीलास नावडतीउदासकवण्यागुणें॥५॥सायोज्यतामुक्तीआपु- लीदेऊनी॥ज्ञानीतेनिर्गुणीबुडवीले॥६॥त्याहूनीजिवलग कोणतुमचेसखे॥जेत्याचेनीपेंसुखेंवेडावलेतीं॥७॥चतुर

ननाऐसास्तवीताचतुरपणें ॥ अठराहीपुराणेंवेदच्यारी ॥ ८॥ परीतेही उबगलीह्मणतीनेतीनेती ॥ शिणलीवेवादतिसाहीजणें ॥ ९ ॥ ऐकोनी पंढरिनाथबोलेरुक्माईसी ॥ तूंकांवोनेणसीगुजमाझें ॥ १० ॥ कायाव चामनसर्वनिरंतरी ॥ आहेनाम्यावरीलोभमाझा ॥ ११ ॥ ॥ ४ ॥ ॥

अभंग ४७

जीवींचेंगुजगोप्यसांगेनतुतें ॥ ऐकएकचित्तेंमनोधर्मे ॥ १ ॥ आवडं तेहेमाझेभक्तपरमसखे ॥ जेसबाह्यसारीखेसप्रेमळ ॥ २ ॥ त्यापरी सयोरनाहींमजदूजें ॥ मजत्याचेनीकामेंनावरूप ॥ ३ ॥ भक्तसर्वहीं हे नीपदीयंतेमाझीयावोजीवा ॥ भक्तहावीसावाझालीयांचा ॥ ४ ॥ भ क्तमाझासखाचाहोऊनीशृंगारु ॥ भक्तअलंकारवैराग्याचा ॥ ५ ॥ भक्तवोमाझीयाजीवीचेंनिजध्येय ॥ भक्तपरमप्रीयकुळदैवत ६ ॥ भक्तसंगेंसखेंविश्रांतीवीसावा ॥ भक्तमाझाठेवासर्वधन ॥ ७ ॥ भ क्तहेमाझीयाभाग्याचेंभूषण ॥ भक्ततेनीधानक्षेपींचें ॥ ८ ॥ भक्त येशकीर्तिभक्तसुखमूर्ती ॥ भेटेतरीपुरतीसकळकाम ॥ ९ ॥ भक्त माझ्यासर्वसुखाचाअधिकारी ॥ भक्तानीयाघरीवस्तीमाझी १० ॥ मजआणीभक्तानाहीवेगळीक ॥ ध्यावेंसवेंसुखभक्तमाझें ॥ ११ ॥ भक्तेंनावघ्यावेंभक्तीरूपध्यावें ॥ भक्तेंमूखपाहावेंघडियेघडिये ॥ भक्तीह्रद्‌यींमाझेचिंतावेचरण ॥ भक्तीआलिंगनद्यावेंमज १३ ॥ धर्मअर्थकाममोक्षमुक्तीच्यारी ॥ देतांनधरीकरीभक्तमा ॥ १४ ॥ भ क्तनमागेकांहींनघालीमजभार ॥ मजहूनीउदारभक्तमाझा ॥ १५ ॥ पत्रपुष्पफळजळतेसर्वभावें ॥ भक्तांचेंमज्ञ्हावेंआसकरूनी ॥ ॥ १६ ॥ जीवेंवाटपाहेकेव्हांभक्तयेतीभावतें ॥ तेमजपदींपंतेस र्वभावें १७ ॥ नरीमीभक्ताचाकींभक्तआमचे ॥ सोईरेनीजाचेयेक मेका ॥ १८ ॥ ह्मणोनीनामयाचेआर्तयारजवा ॥ जवळीनदेजा वादूरीकोठें ॥ १९ ॥ ॥ अभंग ४८ ॥

तंवतेसकळीकआलेशीघ्रवन ॥ आनंदेंगर्जननामघोष ॥ १ ॥ प्रेमउचंबळतअंतरीबोथले ॥ सप्रेमेंलोटलेचरणावरी ॥ २ ॥ त्यासकरवाचाआर्मंदुनवर्णदेवाचे ॥ एवदें भाग्यकैचेंबोलावया ॥ ३ ॥ आलिंगुनीदेवेंधरिलेंत्हदयकमळी ॥ सादरसांभाळीकृपादृष्टी ॥ ४ ॥ श्रीमुखवाणीदासपाहतिवेळोवेळां ॥ झालायेकवळा आनंदाचा ॥ ५ ॥ मगउदारचक्रवर्तीज्ञानीयांचारावो ॥ सांगेजीवींचाभावोरुक्माईसी ॥ ६ ॥ केलाचंद्रभागेसंकल्पसंपूर्ण ॥ तोद्यावाउत्तीर्णसर्वभावें ॥ ७ ॥ क्षेत्रवासीहोजसुशीळसदाचार ॥ जेपुण्यसागरभक्तवत ॥ ८ ॥ ज्याचेनीदर्शनेंपापतापजाय ॥ येशकीर्तिहोयचरणतीर्थें ॥ ९ ॥ तरीतेंप्रार्थूनीयांआजीआणावेंनिमंत्रूवना ॥ घावयाभोजनाभक्तीभावें ॥ १० ॥ तेणेंसकळकामहोतीलपरीपूर्ण ॥ घ्यावेंआशिर्वादवचनब्राह्मणाचें ॥ ११ ॥ तंवह्मणेरुक्माईब्रह्मांडनायका ॥ अक्षतसकळीकाद्यावीदेवा १२ सकळहीसिद्धीसिद्धअसतीसदादीन ॥ करजोडोनीतिष्ठतसकळकाम ॥ १३ ॥ मगह्मंसांगेपंढरीनाथबोलेकवतुकें ॥ जीवलगाआइकविष्णुदासा ॥ १४ ॥ पुरतीकवतूककरणेंतुजलागीं ॥ नामयासीवेगींकळलीरवूण ॥ १५ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

अभंग ४९

केशवह्मणेनाम्यासुखाचेंनिधान ॥ देरेआलिंगनआवडत्या १ जिवलगाजवळूनीनवजेकोठेंदूरी ॥ वाटेतुजअंतरींघालावासी ॥ २ ॥ नपुरेमाझेंआर्तघेतांतुझेंसूख ॥ मजनित्यतुसीसूकवाटेयोरी ॥ ३ ॥ उत्कंठीतचित्तअखंडतुजकारणें ॥ तुजदेखिल्यापारणेंहोयनयना ॥ ४ ॥ अनंतजन्माचाहाऋणानुबंधू ॥ तरीचप्रीतीवाढुनतुटेतूझा ॥ ५ ॥ तूंवोमजलागूनीदेहकष्टवीनीदीधले ॥ उग्रतपसाधीलेंजन्मोजन्मीं ॥ ६ ॥ त्यजोनीसर्वमायाचित्तनीरोधीलें

हृदई मज बांधीलें वज्र करोनी ॥ ७ ॥ तुज यदेई जें उतराई होइजे ऐसें न देखों जें त्रिभूवनी ॥ ८ ॥ शरीर प्राण तुबां देउनी बळी दान ॥ केलें पैं निर्वाण भक्तराया ॥ ९ ॥ करावें दास्यत्व आपुलेनी जांगें ॥ तुज नरी कांहीं नलगे देणें घेणें ॥ १० ॥ म्हणे देवा तुह्मी दीनाचे कैवारी ॥ ह्मणोनी मज वरी करासी मोह ११ ॥ ॥ ७ ॥ ॥

अभंग ५०

मग भक्त जन वत्सल सुख सिंधू राशी ॥ भीर मनशीं परमानंदें ॥ १ ॥ सरीसे सकळ भक्त घेऊनी पंढरीनाथ ॥ चालिले अक्षत घ्यावयासी ॥ २ ॥ बाप तो कृवतुर्की अनाथां नाथ । भोगीयाश्रीमंतरवेळु खेळे ॥ ३ ॥ तंव ते उदीत भाग्य भयवंत ॥ दर्शनाचें आर्त होतें त्यासी ॥ ४ ॥ सकळ ही मीळोनी लेकुंळ तीर्थी ॥ तंव आले कमळापती दर्शनासी ॥ ५ ॥ तेथें देखीयां कळी कांचा मेळा ॥ केला ही जा सकळा प्रणीपात ॥ ६ ॥ ह्मणे सांडोनी देह बुद्धी निःसंदेह व्हावें ॥ कृपा करोनी यावें भोजासी ७ ॥ पाळावें आपुल्या दीधल्या सत्य वचना ॥ करावी वासना माझी ॥ ८ ॥ स्नान संध्या वीधी सारोनी समस्त ॥ यावें शीघ्र तवें घासी ॥ ९ ॥ तेनी चाले दर्शनें तृप्त जाली मनें ॥ परीसोनी वचनें अमृतोत्तमू ॥ १० ॥ आह्मी तरी आश्रित हें चीजाणा सत्य । आर्शीवाद नित्य देतो तुह्मा ॥ ११ ॥ सर्व भावें आमूचा करावा नां भळ ॥ स्वामी दीन दयाळ विश्व बोले ॥ १२ ॥ तुह्मी महाराजा राजजेश्वर ॥ पाहावें नीरंतर कृपादृष्टी ॥ १३ ॥ तुमचा हा आदरीशी पमसर्वथा ॥ दीली मान्यता वेद वचना ॥ १४ ॥ ते भाषा आजी जतन सर्व भावें ॥ सास करोनी घावें प्रेम नाम्या ॥ १५ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग ५१

बाप आर्तबंधू सकळ ही जीव कंदू ॥ भ चा सुख सिंधु पंढरी

रावो ॥ १ ॥ हर्षनिर्भर्चरी आले निजभूवना ॥ सांगे वीवंचना रु
क्माइसी ॥ २ ॥ धन्य दिवस आजी जाला सानीयांचा ॥ सोहळा म
काचा आरंभीला ॥ ३ ॥ प्रार्थीलें ब्राह्मणा भोजनालागुनी ॥ ये
ताती सारोनी स्नानसंधी ॥ ४ ॥ आजीचें कवतूक पाहावें अभिन
व ॥ हांसोनी यांदेव बोलते झाले ॥ ५ ॥ तव ह्मणे रुक्माई अहो जी
पूर्णकामा ॥ स्वामी मेघःशामा कृपानीधी ॥ ६ ॥ त्याचें पूर्व पुण्य
आजी जालें फळोन्मुख ॥ पाहीलें श्रीमूख चरण तुमचे ॥ ७ ॥ तंवते
नित्यनेम सारोनी आपुले ॥ वेगीं द्विज आले राउळांगणा ॥ ८ ॥ नम
स्करुनी देवें बैसवीले आसनी ॥ पूजा चक्रपाणी आरंभीली ॥ ९ ॥
चरण प्रक्षाळणा गंध तुळशी माळा ॥ घालती यागळां ब्राह्मण
च्या ॥ १० ॥ उजळोनी दीपक वोवाळोनी प्रीती ॥ मग ते पात्र पंक्ती मा
डीयेल्या ॥ ११ ॥ रत्नजडीत सकळां सुवर्णाची ताटें ॥ षड्रस बरव
तेत यामाजी ॥ १२ ॥ वितारोनी वेगें ले हे पेहेचांग ॥ संकल्प श्री रं
गें सोडीयेला ॥ १३ ॥ मग द्वउनी आपोशन अमरचूडामणी ॥ प्रार्थी
तो जोडोनी करकमळ ॥ १४ ॥ ह्मणे कवळो कवळी घ्यावें नाम अ
च्युताचें ॥ भोजन भक्तांचें सुखरूप ॥ १५ ॥ ऐसें जेविले आनंदें धा
ले परमानंदें ॥ सुखशय्या गोविंदें समर्पीली ॥ १६ ॥ रत्नाचे दीपक
उजळोनी आरती ॥ सारंग श्रीपती नमस्कारीलें ॥ १७ ॥ मग जो
डोनी दोनी कर वीनवीतो श्रीरंग ॥ ह्मणे आजीचा प्रसंग शुभकाळ
॥ १८ ॥ आह्मा तुह्मा भेटी जाल्या सुखगोष्टी ॥ भरली सकळ सृष्टी
परमानंदें ॥ १९ ॥ अवघे संतजन असु चे सांगाती ॥ जेऊं येका पा
तीं सरिसे आह्मी ॥ २० ॥ ह्मणोनी सकळीका पाचारीलें देवें ॥ कव
तूक अघवें पाहाती द्विज ॥ २१ ॥ ब्रह्मादीक देव तिष्ठत पाहाति-
ठायी ॥ वंचलों आह्मी भक्तीसुखा ॥ २२ ॥ सप्रेम देऊनी बुझावी
ले नामा ॥ ऐसें भाग्य आह्मा स्वप्नीं नाहीं ॥ २३ ॥ ॥ ६ ॥ छ ॥

निवृत्तीज्ञानेश्वरसोपानसांवता॥ जनमीनपदीयंताजीवलगू॥ आसंदस्कूदामाविसोबाखेचर॥ नरहरीसोनारआदिकरोनी॥ ॥२॥ बापआर्तबंधूकृपाळुदीनाचा॥ अभिमानभक्ताचानसांडी कदा॥३॥ चोखामेळावकाभक्तवत्सललालसका॥ तोबोलावेलादेखाआरोगणें॥ ४॥ वैराग्याचामेरूतोगोराकुंभार॥ आवडतांडीगरुकेशवाचा॥५॥ ऐसेथोरस्थानेसकळभक्ताणे। देवेंआरोगणें- बोलावीलें॥६॥ स्कूधूपआणितुळशीच्यामळा। पूजिलेंसकळा देवराये॥७॥ तंवराहीरखुमाइसत्यभामारती। विस्तारोनीआ- णितीविविधवाणी॥८॥ शोभवती भक्तमंडळामर्धवनमाळी॥ शोभेनभूमंडळीचंद्रजेसा॥ ९॥ सकळामूर्तलेंक्लेवळदेतसेनोजकरें॥ उच्छिष्टपीतांबरेंसांवरीतूं॥ १०॥ त्यासखानपारुदेखोनीवैकुंठीं॥ होतेलुलुमीठस्कूखराशी॥११॥ ऐसेंतेंजनजालेंखेळे- मेळे॥ ब्रह्मरसेंधालेंसकळभक्त॥१२॥ तंवदीसनेंआकांशींदाटलींसकळ॥ करीतीकल्लोळपुष्पवृष्टी॥१३॥ तदेवानीद्विजवरपडिलेचिंतवणी॥ ह्मणतीजालीपैंहाणीजिवलग॥१४॥ नव्हेहाज्ञानमार्गनव्हेहें वैराग्य॥ नवलभक्तीभाग्यभावाचे॥१५॥ येकह्मणतीहापांडुरंगसाचे॥ येव्हडेंभाग्यकेचेंमानीया॥१६॥ हानव्हे गुणिवतक्रियाकर्मातीत॥ यासीप्रायश्चित्तनयघडे॥ १७॥ नाहीं यासीअपनाहींयासीपर॥ नाहींयाआच्याजातीकुळ॥१८॥ षड्मार्गसमंधनाहींयाच्याठाइं॥ विकल्पनाहींलवणकदा॥ ॥१९॥ कृपेचाकोंवळासोयरादीनाचा॥ उदयामनाचालोभापर ॥२०॥ आनुसरेल्याचेमायाजाळतोडी॥ सणतेंतेंसोडीसंसाराचें॥२१॥ यानामयाचीमाताआह्मातुह्माले वतां॥ शिणलीवेवादतांनानापरी॥२२॥ नेदीतीच्याहातींघातिलापाठीसी॥ धरीला जीवेंसीमाझाह्मणोनी॥२४॥ देहाचाअरुयाच्यारूपाच्याद

र्शनें ॥ चरणाचेनी स्मरणें चित्त नीवे ॥ २४ ॥ सुखगोष्टी यासी के
लीया अे काळ ॥ तेणें पुरतसे अंत जन्ममरणाचा ॥ २५ ॥ ऐसें या
चें बोलणें ऐकोनी दरिनायें ॥ दील्हें सकळी कातें अभयदान ॥ २६
मग निजरूप दावी ताझालात येवेळीं ॥ नामा ल्हदयकमळीं आ
ळंगीला ॥ २६ ॥ २७ ॥ अभंग ५२

नवदिव्यरत्न मणी मस्तकीं कीरीटी ॥ मळवट ल्लारीं कस्तूरी
चा ॥ १ ॥ माथा मोरविसावे टीकुंडलें गोमटीं ॥ पाहात रूपा दृष्टी
निजभक्ता ॥ २ ॥ नेपुंडलीकाचा ठेवा पूर्वपूण्यराशी ॥ वैकुंठ
नीवासी देवरावो ॥ ३ ॥ वदन निर्मळ बाह्य सुस्मित वेल्हाळ ॥ द
र्शनी रत्नकीर्ण तेज फांके ॥ ४ ॥ त्या सुखाचे अधिकारी भक्त स-
प्रेमळ ॥ ल्हदयीं सर्वकाळ हरीचें ध्यान ॥ कौस्तुभ वेजयंती
पद कल्हदयावरी ॥ शोभत साजीरी तुळशीमाळा ॥ ६ ॥ श्रीव
त्सलांछन प्रीतीचें भूषण ॥ चर्चीलें चंदन सुंदर शामतनू ७
शंखचक्र करीं ते करकटावरी ॥ पीतांबरधारी जलदनील ८
समचरणस्वयें उभा वीठेवरी ॥ रुळती तोडरी दानवदैत्य ९
तेणें दिव्यतेजें ब्रह्मांड धवळलें ॥ प्रकाशें लोपलें दिग्मंडळ
॥ १० ॥ सकळसंतही तदेखती चतुर्भुज ॥ शंखचक्रांबूज ग-
दापाणी ॥ ११ ॥ कीटकीपक्षी पशु पाषाण तरुवर ॥ देखती-
ही जवर विठ्ठलरूप ॥ १२ ॥ परमानंद बोधें नीवाले आनंदें ॥ भे
दाभेद बोधें वीसरोनी ॥ १३ ॥ येकावीण दूजें तेथें न दिसे पै आ
न ॥ नाही आठवण देहभावा ॥ १४ ॥ सबाह्य कोंदली अव
घी विठ्ठलमूर्ती ॥ जे सुखाची विश्रांती योगीयाच्या ॥ १५ ॥ प्रे
में वोसंडत सकळ भक्तजन ॥ देती आलिंगन येकमेकां १६ ॥
हर्षनिर्भर चित्तीं आनंदें गर्जती ॥ पावले विश्रांती सकळही
जे ॥ १७ ॥ ऐसा ब्रह्मानंद सोहळा भोगवी सकळा ॥ आपुल्या

प्रेमळानीजदासा ॥ १८ ॥ करोनीसावधान वैकुंठीचाराणा ॥ नामाघालीचरणावरीत्याच्या ॥ १९ ॥ ॥ छ ॥ ॥

अभंग ५४

बापभक्तीप्रीयपाहेरुपादृष्टी ॥ करीनसेसुखगोष्टीब्राह्मणासी ॥ १ ॥ सर्वभावेंशरणासर्वकाळीमज ॥ तेहेभक्तराजसखेमाझे ॥ २ ॥ याचेनीउपकारेंदाटलोंसंपूर्ण ॥ भक्तांपराधीनजालें तेणें ॥ ३ ॥ निवृत्तिज्ञानेश्वरआणिह्यासोपान ॥ हेगुरुरमणीज्ञाणसुखमूर्ती ॥ ४ ॥ सर्वभूतींभजतीसर्वभावेंसर्वथा ॥ केलीपैंआपैतत्याचेबुद्धी ॥ ५ ॥ ह्याजनमित्रजीवलगआसुचासोयरा ॥ सांडीलासंसारावोवाळुनी ॥ ६ ॥ माझेनामीदृढधरोनीविश्वास अखंडउदासदेहभावीं ॥ ७ ॥ जीवाहोनीपढीयंताहाभक्तसांवता निर्धारसांगतानवलावयाचा ८ ॥ हृदयचीदारोनीआपुलेनीह्यातें ॥ ठावदीलामातेंलपावया ॥ ९ ॥ बारादिवसांचाहाभक्तवत्सरा ॥ मायेसांडीयेलावेणुनादी ॥ १० ॥ म्हणवीतोमाझात्यादिवसापासोनी ॥ नेणेंमजवांचोनीआणीककांहीं ॥ ११ ॥ ह्माविसोबाखेचरआणिह्यानरहरिसोनार ॥ हागोराकुंभारअतरनिष्ठ ॥ १२ ॥ समाधिस्यसदानीवालेनिश्चितें ॥ सबाह्यदेखतसजलागीं ॥ १३ ॥ सुखाचासुजाणआनंदसुदामा ॥ हामाझाआत्माआवडता ॥ १४ ॥ घरदारसंसारत्यजीलामजकारणें ॥ तोडीलेपैंयेणेंमायाजाळ ॥ १५ ॥ चोखामेळाखाभक्तपरमसखा ॥ वीसावाहोदेखाप्राणमाझा ॥ १६ ॥ त्यजूनीसर्वसंगयेकवीधभावें ॥ अनुसरलेजीवेंमाझेठाईं ॥ १७ ॥ ऐसेयाभक्तांचेसांगतांउपकार ॥ आहेतीबहुतफारकल्पकोडी ॥ १८ ॥ त्यासकळांच्याचरणाचारजरेपूमाझानामा ॥ भक्तिभावप्रेमादिधलात्यासी ॥ १९ ॥ ॥ अभंग ५५ ॥ ॥ छ ॥

तंवतेभाग्याचेसागरविनवीतीद्विजवर॥ह्मणतीतूंमाहेरजोड लासी॥१॥चरणीचावीयोगनव्हावासर्वथा॥तोडावीममताप्र पंच्याची॥२॥ मोक्षमुक्तीनलगेधनसंपती॥देईसत्सं गतीजन्मोजन्मीं॥३॥वेदशास्त्रपठणेंबहिर्मुखमणें॥केलेंअ भिमानेंछळणबुद्धी॥४॥धिकृतोजाणपणाधिकृतोसन्मान। नाहींप्रेमखूणकृष्णीतूझी॥५॥कुळाचेनीअभिमानेंअंतर लेंगातेणें॥पूर्णदेहाभिमानेंभूलोनीया॥६॥हेसकळतुझी मायाभुललोंपंढरीराया॥ह्मणोनीजन्मवायांगेलेहोते॥७॥अ पराधाच्याकोडीघडलीआमूतें॥निषेधिलींतूंतेंमायबापा॥ ॥८॥परीत्वांदिनानाथेंब्रीदसत्यकेलें॥आह्मानारीयेलेंपतीता सी॥९॥नकळेकायहोतेसंचीतआमूचें॥अनंतजन्माचेंपूर्व पुण्य॥१०॥तेंआजिफळलेंतुझीयाकृपादृष्टी॥भाग्यझाली भेटीसंतजना॥११॥दुर्जयतोडीलेमायामोहोपाश॥केलापें- सोरसआपुलारूपीं॥१२॥तापत्रयवोणवावीझवीलाअवची ता॥दील्हेंप्रेमामृताजीवनआह्मा॥१३॥आतांसर्वकाळआळ वीहेदृष्टी॥यासंतांचीयाभेटीनीरंतर॥१४॥प्रेमाचाजीव्हाळा नामाचीआवडी॥मगहोतकल्पकोडीगर्भवासा॥१५॥करता करवीतातूंचीपैंयेक। ब्रह्मांडनायकासर्वगत॥१६॥आमूचे अवगूणनधरावेमानसी॥निरवावेंसंतासीमाझेह्मणोनी१७ तुझीयादासाचेघ्यावेंपेंदास्यत्व॥तयाचीवंदीतचरणधूळी॥ हेंचीव्रततीर्थक्रियाकर्मआह्मा॥घावानित्यप्रेमानामयासी॥ ॥१९॥

अभंग ५६॥ ॥छ॥

मगकृपेच्यासागरेंभक्तजनकरुणाकरें॥देउनीआलिंगनकरें नीववीलें१ह्मणेसर्वज्ञाचाराबोआत्मज्ञानदेवो॥सांगेलअनु भवांतुह्माप्रती॥२॥तेखूणअंतरींधरासर्वभावें॥हृदधरू

निजीवेंजतनकरा ॥ ३ ॥ नलगेतीर्थांटणवायांक्लेशजाण ॥ नलगेअ-
नुष्ठानकरणेंबहु ॥ ४ ॥ नलगतीसाधासकरणेंउपवास ॥ धरावावि
श्वासंसंतसंगें ॥ ५ ॥ नलगेवज्रासनीबैसावेंहटी ॥ नलगेगीरीक-
पाटींकरणेंवास ॥ ६ ॥ नलगेउग्रतपनानामंत्रजप ॥ भेणेंजायपा
पसंतसंगें ॥ ७ ॥ नलगेउधळणेंसारवाह्माणेंजटाभार ॥ नयालावा
पसरलोकाचारी ॥ ८ ॥ सर्वभावेंकरुणाजिव्हेंनामस्मृती ॥ मनयेइ
लनिवृत्तीआपेंआप ॥ ९ ॥ क्रीयाकर्मधर्मप्रेमेंवीणखटपटा ॥ करि
तांआलाबांटादीर्घदोषाचा ॥ १० ॥ साधनावांचूनीमार्गसोपा जाणा
करावेंकीर्तनरामकृष्ण ॥ सर्वकाळकथासंतांचेसंगती ॥ वाचेना
मकीर्तसिर्वकाळ ॥ १२ ॥ तोहाराजमार्गसर्वांहोतोचांग ॥ सदासंत
संगवाचेनाम ॥ १३ ॥ संकल्पविकल्पनधरावेमानसी ॥ मनोभा
वेंसंतासीशरणजावें ॥ १४ ॥ ज्ञानदेवह्मणेपुढतीतुह्मायेक ॥ सां
गेनआणीकअनूभव ॥ १५ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

अभंग ५६

परमामृतसागरमंथूनियांपुरता ॥ काढीलातल्लताज्ञानबोध १
त्यासुखाचापारजाणतातीवीरळे ॥ घेतातीगळालेसंतजन २
प्रेमाचेयेतादींवोगरुसुखामृत ॥ हेंसुखलरीतसेवाआर्धा ॥ ३
हेंसुखसेवीतांपरमानंदधनी ॥ कृपासंतजनींकेलीपूर्ण ॥ ४ ॥ ज्ञाना
चेंअंजनलेइलेसंतजन ॥ जनीजनार्दनदेखतीसदा ॥ ५ ॥ नाहीं
भेदभिन्नसर्वब्रह्मयेक ॥ ब्रह्मांडनायकअनंतकोटी ॥ ६ ॥ दीपा-
चादीपकल्हदयआत्मज्योति ॥ विश्वींविठ्ठलमूर्तीदेखतीसदा ॥ ७
हेंसुखदीधलेंभक्तासीविश्रांती ॥ नामाचीयेख्यातीपरमानंद ॥ ८
पढतांनाममंत्रब्रह्मचीअवघें ॥ पाहातांअनुभवेंवेदमतें ॥ ९ ॥ तेंहें
विठ्ठलनामवेदाचेंगव्हर ॥ जाणतीसाचारसंतजन ॥ १० ॥ यूगेंअ
ठ्ठावीसविठ्ठलनामजपत ॥ हापुंडलीकभक्तमहानीधी ॥ ११ ॥ उ
घडलीमादुसभक्तिभावतारू ॥ विठ्ठलउध्दारुकलयुगीं ॥ १२ नल

कलगनीसायासकरणेंउपवास॥ विठ्ठलनामेंपाशतुटतीजाण॥१३
आदीब्रह्मकनादजपतीसिद्धमुनी॥नेंदिल्हेंमथोनीपुंडलीकें॥१४
केशवनाममंथनाव्यासीसांगीतलें॥विस्तारोनीकेलेंमथनऐसें ॥१५॥

अभंग ९७

हेंवेदांचेंसारवैराग्याचेंजीवन॥चिदाकाशींचीरत्नपरमगुह्य ॥१॥ जेंहेंशब्दज्ञानगुह्यमोक्षमुक्तीबीज॥सकळमंत्रराजयं गळनीधी॥२॥ तेंनामयाचेंहोतेंह्रदयकमळीं॥कसाभूमंड ळींप्रगटकेली॥३॥ तेंहेंविठ्ठलनामसाराचेंहीसार॥कलयु गीउद्धारसकळजना॥४॥ तेंश्रवणामननाचेंमनन॥ जें नि जध्यासननिजध्यासाचें॥५॥ जेंविच्यारांचेंसारव्रत्तीचानि र्धार॥स्वरूपसाक्षात्कारउघडाकेला॥६॥ जेंमुक्तीचेंसोभा ग्यज्ञानाचेंआरोग्य॥शास्त्राचेंहेंचांगमथितनाम॥७॥ ना- मापरतेंथोरनाहींपैंआणीक॥जनासीतारकहेंचीयेक॥८॥ जेंसकळधर्मजनपवित्राचेंपावन॥जेकांअधिष्ठानआनंदा चें॥९॥ जेंयोगसिद्धीचेंजीवनपीयुष॥जेंपांपूर्णआयुष्य कामनेचें॥१०॥ पुण्यपावनदेवाभक्तांचेंसोंहळे॥प्रत्यक्षग व्हालेआनंदाचें॥११॥ भक्तीभावेंयाचेंकरिलांश्रवण॥मग नाहींदर्शनगर्भवास॥१२॥ म्हणोनीकीर्तनकरावेंआवडी॥ घ्यावीअर्थगोडीअनुभवें॥१३॥ नव्हेहेंप्राकृतपाठांतरकवी त्व॥उपनिषदमथीतार्थब्रह्मरस॥१४॥ येथेंजाणीवग्राह्य णीवनकरावीसर्वथा॥नपाहावीयोग्यताव्युत्पत्तीची॥१५॥ हेंसात्वीकांचेंधनभोतेसंतजन॥ज्ञानदेवेंपूर्णग्रंथकेला॥१६॥
॥श्रीपांडुरंगार्पणमस्तु॥ ॥छ॥ ॥छ॥ ॥छ॥

समाप्तम्